

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja:
Częstochowa, ul. P. Marji 32.
Telefon 22-00.
Radomsko, ul. Brzeźnicka 1

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nad tekstem 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skóne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe.

Z. P. M. D. w CZĘSTOCHOWIE.

Bolączką życia społecznego w Polsce jest ogólny przerost form politycznych społeczeństwa nad ogniwami organizacji w ścisłym znaczeniu ideowych. Wyraźnie to się zaznacza przedewszystkiem na odcinku młodzieżowym, powołanym raczej do krystalizowania i wypracowywania pewnych założeń ideowych, niż do uprawiania ogólnej lub lokalnej polityki. Jest to rzeczą tem gorszą dla samej sprawy wychowania organizacji tej młodzieży, że właściwe jej emocjonalne podejście do zagadnień dnia bieżącego, — stwarza niepotrzebne i szkodliwe dysproporcje: co do jej możliwości i zamierzeń.

Politykująca na wielką skalę organizacja młodzieżowa, zamiast nadawać nowe oblicze ideowe przyszłemu kierownictwu państwa — zgrywa się w posunięciach taktycznych, a więc żyje metodą najgorszą — metodą rozgrywek, deprawującą charaktery i rozbijającą jednolity front ideowy.

Związek Polskiej Młodzieży Demokratycznej, który obecnie tworzymy w Częstochowie, nic nie ma wspólnego z nowym powyższym typem organizacyjnym. Jesteśmy organizacją ideowo-wychowawczą, wskutek czego gros naszych prac i wysiłków pójdzie w kierunku nadaniu charakteru i piętna moralnego młodzieży Obozu Rewolucji Majowej. Nie pójdziemy na, być może ponętne i błyskotliwe, fanfaronowanie radykalizmem słowa, pogłębiać natomiast będziemy ten nurt radykalizujący młode pokolenie Polski, który sięga swymi korzeniami do radykalizmu Związku Młodzieży Polskiej („Zet”), Legionów i P. O. W.

Związek Polskiej Młodzieży Demokratycznej w Częstochowie przejmując bowiem na siebie całą tradycję i przeszłość Z. P. M. D., tradycję „Zetu”, Organizacji Młodzieży Narodowej, Zarzewia, Filarecji — sięgającą roku 1886, kiedy to powstała pierwsza po roku 1863 r. polska organizacja irredenty, t. j. „Liga Polska”, założona przez pułk. Tomasza Jeża Miłkowskiego, wysuwając jasno swoje naczelną hasło: Niepodległość Polski i sprawiedliwość społeczną, polityczną i gospodarczą.

Z.P.M.D. w Częstochowie, przejmując całą chlubę na tradycję pokolenia walk o Niepodległość, opiera się na trzonie ideowym w Obozie Pomajowym — najczystszy i najwartościowszy, jedynie twórczym, to jest na elemencie legionowym i powiatowym; ma stać się na nowym terenie — ośrodkiem z jednej strony, krystalizującym idee polskiego syndykalizmu, ma być kuźnią odrodzenia ideowego młodzieży, a z drugiej — skupić w formach organizacyjnych ten element radykalnej młodzieży państwowej, która nie widzi celowości roboty wyłącznie politycznej.

Siłą też rzeczy będziemy organizacją wybitnie elitarną, jednakże nie w sensie formalnym lecz treściwym, zasadniczym, gdyż skupiać bę-

dziemy przodowników, a nie masy. Chodzi nam więcej o wykonanie pewnego klimatu ideowego, rozprzestrzenienie naszego światopoglądu, niż o te lub inne rozgrywki polityczne.

Niewątpliwie do zjawisk dnia codziennego będziemy musieli się ustosunkować. Jest to konieczne tylko o tyle, żeby nie popaść w dogmatyzm. Ale to ustosunkowywanie się do rzeczywistości życia bieżącego w Polsce — przedewszystkiem nosić będzie znamie ideologiczne, zasadnicze, pozbawione tandety efekciarskiej organizacji politykujących czy politycznych.

Pozostaniemy, jak w całej Polsce, organizacją niezależną, samodzielną,

związani jedynie — jako najstarsza organizacja młodzieżowa w Polsce — węzłami natury moralnej i ideowej z całym ruchem niepodległościowym tradycją wspólnych walk i prac.

A tej młodzieży Częstochowy i okolicy, która odczuwała dotychczas dotkliwie lukę w pracy ideowej i wychowawczej na tym terenie — stwarzamy warsztat, przy którym będzie mogła rozwijać naczelną założenia Z. P. M. D. w całej Polsce — to jest hasło: stworzenie silnej organizacji Państwa Polskiego i przeprowadzenie przebudowy gospodarczej w imię sprawiedliwości społecznej.

Zygmunt Ziółek

(Deklarację ideową Z. P. M. D. podajemy na stronie 3-ciej. Red.)

**Tylko ludzie oszczędni są pewni swego jutra.
Najpewniejszą lokatą ciężko zdobytego mienia jest**

K.K.O. POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO

Aleja 19 (dom własny)

gdzie za całość i bezpieczeństwo wkładów odpowiada cały powiat Częstochowski (21 gmin wiejskich i 2 miasta).

Adamowicze lecą do Inowrocławia.

WARSZAWA. Wczoraj przed południem bracia Adamowicze zwiedzili gmach centrali PKO., gdzie przyjął ich prezes Gruber, który wręczył im książeczkę oszczędnościową, oprawioną w skórę, na którą lotnicy poprzedniego dnia złożyli część zarobionych w Warszawie za honoraria autorskie pieniędzy.

W godzinach popołudniowych Adamowicze udekorowani zostali przez ministra komunikacji, p. Butkiewicza orderami „Polonia Restituta”.

Dziś rano bracia Adamowicze wy-

startowali do lotu dokoła Polski. Pierwszym etapem ich podróży jest Inowrocław.

Wczoraj do Warszawy przybyła samolotem z Paryża p. Bolesławowa Adamowiczowa. Wyjechała ona z N. Jorku na jednym z najszybszych okrętów francuskich, przebywając całą drogę Nowy Jork — Warszawa w rekordowym czasie 6 dni. P. Adamowiczowa zabawi w Polsce kilka dni, a następnie uda się do Królewca, gdzie odwiedzi swoich rodziców.

Hitlerowcy planowali oderwanie b. kolonji niemieckiej w Afryce południowej.

WINDHOEK. Rząd połudn. afrykański rozwiązał miejscową organizację młodzieży narodowo-socjalistycznej i ogłosił cały ten ruch za nielegalny. Jednocześnie przywódca miejscowej młodzieży narodowo socjalistycznej kpt. von Losnitzer otrzymał rozkaz opuszczenia terytorium Unji południowo-afrykańskiej.

Według oficjalnego komunikatu. W czasie rewizji znaleziono wiele dokumentów, kompromitujących powyższą organizację i stwierdzających, iż organizacja ta oparta na zasadach wojskowych zagrażała porządkowi publicznemu.

KAPSZTAD. Policja aresztowała

Zarządzenie wojewody Kosika - Biernackiego w sprawie obozu izolacyjnego.

BIAŁYSTOK. Wojewoda poleski, płk. Kostek-Biernacki, wydał następujące zarządzenie w sprawie obozu izolacyjnego w Berezie Kartuskiej, ogłoszone w poleskim dzienniku wojewódzkim i rozplakatowane onegdaj na terenie całego województwa poleskiego.

Rozporządzenie porządkowe wojewody poleskiego o zakazie zbliżania się do miejsca odosobnienia w Berezie Kartuskiej, fotografowania go, oraz porozumiewania się z osobami osadzonymi w tem miejscu odosobnienia.

§ 1. Zabrania się osobom nieuprawnionym: a) przekraczania linii oznaczonej ogrodzeniem z drutu, przed parkanem miejsca odosobnienia; b) fotografowania miejsca odosobnienia, oraz osób w niem osadzonych; c) porozumiewania się w jakiegokolwiek formie z osobami osadzonymi w miejscu odosobnienia.

§ 2. Przekroczenie przepisów niniejszego rozporządzenia podlega karze aresztu do 14 dni.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wcho-

dzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie wojewoda poleski wydał do ogółu ludności osirzezenie następującej treści:

Obwieszczenie.

Na podstawie dekretu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1934 roku zostało utworzone w Berezie Kartuskiej, pow. Pruzana, miejsce odosobnienia dla przytrzymywanych burzycieli porządku publicznego i bezpieczeństwa.

Ostrzegam mieszkańców okolicznych i przyjezdnych obywateli przed jakimkolwiek usiłowaniem nawiązania stosunków z odosobnionymi z pominięciem administracji miejsca odosobnienia, dopomagania im w ewentualnych usiłowaniach nawiązania kontaktu z osobami z poza odosobnienia, dopomagania im w ewentualnych przygotowaniach do ucieczki, lub samej ucieczki, oraz przed wszelkimi czynnościami sprzeciwiającymi się przepisom o miejscach odosobnienia.

Winni popełnienia powyższych czynów będą surowo karani w tej samej drodze administracyjnej, a nadto mogą być zamknięci w miejscu odosobnienia, jako zagrażający spokojowi i bezpieczeństwu publicznemu, niezależnie od odpowiedzialności karno-sądowej.

Wojewoda Poleski
Kostek-Biernacki.

Ostrzeżenie to zostało rozplakatowane na terenie całego województwa poleskiego i wywołało zrozumiałe wrażenie.

Przed zwołaniem nadzwyczajnej sesji Sejmu.

WARSZAWA. W kołach politycznych utrzymują, iż w łonie decydujących członków Klubu BB. zapadła decyzja zwołania w miesiącu wrześniu krótkiej 2 — 3 tygodniowej, nadzwyczajnej sesji Sejmu i Senatu.

Obrazy sejmu poświęcone były wyłącznie rozpatrzeniu projektu Konstytucji BB., do którego klub porządkowy zgłasza zasadnicze poprawki, o czym niedawno informował prezes poseł W. Sławek. Poprawki zmierzają do skreślenia w projekcie postanowień o wyborze senatu przez Legion zasłużonych.

Przypomnieć należy, że jeszcze przed zamknięciem ub. sesji w związku z przeprowadzeniem przez Klub BB. projektu Konstytucji w Sejmie, w łonie większości sejmowej mówiło się o możliwości zwołania nadzwyczajnej sesji sejmowej w miesiącach letnich.

Pierwsze posunięcia zrekonstruowanego rządu austriackiego.

WIEN. Wczoraj odbyło się pierwsze posiedzenie nowej rady ministrów, która obradowała nad skutecznym zwalczaniem teroru narodowo-socjalistycznego. M. in. rozpatrzono projekt ustawy przewidującej karę śmierci za posiadanie materiałów wybuchowych. Przed wejściem w życie ustawy ogłoszony będzie krótki termin łaski dla wszystkich tych, którzy wydadzą materiały wybuchowe. Rada ministrów obradowała ponadto nad składem komitetu zwalczania aktów teroru, na którego czele stoi min. Fey.

INSTALACJE ELEKTRYCZNE
SIŁY I ŚWIATŁA — NEONY

Inż. Dawidowicz

Aleja 31. — Telefon 20-54.
Firma egzystuje 30 lat.

**Zakład Fryzjerski
„CARMEN”**

Aleja 38 (po restaur. „Adria”)
Salon damski i męski.

Czesanie oraz trwała ondulacja naj-
świeższym aparatem mod. na r. 1934.
Manicure. Farbowanie włosów, rzęs i brwi.
Polecają się Sz. Klimentell

Jan i Tadeusz.

Oby tak dalej.

WARSZAWA. W dniu 12 bm. odbyło się pierwsze likwidacyjne zebranie prezydium głównego komitetu wykonawczego „Święta Morza”.

Jak wynika ze sprawozdań — za miesiąc czerwiec rb. wpłynęło na Fundusz Obrony Morskiej 72 000 złotych, a w ciągu 10 dni od dnia 2 do 11 lipca rb. wpłynęło 172.879 zł.

Uwięzienie Polaków na Bukowinie.

WARSZAWA. Władze rumuńskie osadziły w więzieniu w Czerniowcach szereg obywateli polskich, którzy w poszukiwaniu zarobku przekroczyli nielegalnie granicę polsko rumuńską. W Czerniowcach zawiązał się komitet pań polskich, który rozłożył opiekę nad więźniami polskimi.

Przed likwidacją strajku budowlanego w Warszawie.

WARSZAWA. W dn. 13 bm. odbyła się w Ministerstwie Opieki Społecznej konferencja w sprawie zlikwidowania zatargu w przemyśle budowlanym przy udziale przedstawicieli pracodawców i organizacji robotniczych.

W toku dyskusji okazało się, że rozbieżność stanowisk obu stron jest tak znaczna, że nie może być mowy o zawarciu umowy na zasadzie porozumienia. Wobec tego minister opieki społecznej powołał nadzwyczajną komisję rozjemczą, która ustali wysokość płac w tej gałęzi przemysłu.

Likwidacja N. P. R. na terenie Wielkopolski.

POZNAŃ. W ostatnich dniach obrał w Poznaniu zjazd delegatów zjednoczenia zawodowego polskiego, na którym jednomyślnie powzięto uchwałę zjednoczenia niezwykle doniosłą i ważną.

Uchwalono mianowicie, aby kierownicy funkcjonariusze zjednoczenia zawodowego polskiego wycofali się z partii politycznych opozycyjnych.

Uchwała ta oznacza ni mniej, ni więcej, tylko zupełny upadek wpływów kierowników narodowej partii robotniczej na terenie Wielkopolski, dla której Z. Z. P. był jedyną ostoją.

Ostatnia uchwała była konsekwencją dążeń, jakie już od dawnego czasu nurtowały wśród przywódców Z. Z. P. Powoli jeden po drugim funkcjonariusze Z. Z. P. poczęli się wycofywać z szeregow N. P. R.

Sesja komitetu ekonomicznego Ligi Narodów.

WARSZAWA. Dnia 17 bm. rozpoczął się w Genewie sesja komitetu ekonomicznego Ligi Narodów.

Obrady komitetu odbywać się będą pod przewodnictwem wicemin. przem. i handlu dr. Fr. Doleżala, który jest przewodniczącym komitetu na rok bież.

W konferencji wezwą udział przedstawiciele 14 państw.

Komitet ekonomiczny Ligi Narodów zajmuje się analizą obecnej światowej sytuacji gospodarczej i w zależności od przebiegu dyskusji albo sformułuje pewne zalecenia, albo też podejmie odpowiedzialną międzynarodową akcję ekonomiczną. Poza tem omówione zostaną zagadnienia, dotyczące międzynarodowej produkcji i obrotu cukrem. Wreszcie komitet rozpatrzy zagadnienia celne.

Zniżka taryfy autobusowej P. K. P.

WARSZAWA. Od niedzieli 15 bm. w komunikacji autobusowej PKP. poza zmianami lokalnymi w rozkładzie jazdy, mającymi na celu przystosowanie tej komunikacji do potrzeb ludności, wprowadzone będą następujące zmiany taryfowe: miesięczny bilet w komunikacji podmiejskiej kosztował dotychczas rów-

Tekst przemówienia Simona.

LONDYN. Brytyjski minister spraw zagranicznych, Simon, wygłosił dziś w Izbie Gmin przemówienie o polityce zagranicznej. Sir John Simon od razu przystąpił do konkretnego omawiania wizyty min. Barthou.

Analizując francuski projekt, Simon zaznaczył przede wszystkim, że wschodnio europejski pakt wzajemnej pomocy nie nakłada na W. Brytanię żadnych nowych zobowiązań, ani też nie rozszerza zakresu dotychczasowych zobowiązań brytyjskich.

Projekt ten, któremu W. Brytania postanowiła udzielić swego życzliwego po-

parcia opiera się na 4ch zasadniczych przesłankach:

1) Na bezwzględnej wzajemności praw i zobowiązań wszystkich sygnatariuszy tego paktu i na całkowitej ich równości w ramach paktu.

2) Na przesłance, że Zw. Sowiecki wstępuje do Ligi Narodów.

3) Na przesłance, że Niemcy biorą w tym pakcie udział.

4) Na juncim między paktem jako zrealizowanym systemem kolektywnego bezpieczeństwa a praktycznym postępowaniem prac Konferencji Rozbrojeniowej.

Oświadczenie korespondentów zagranicznych w Berlinie.

BERLIN. Związek prasy zagranicznej w Berlinie odbył wczoraj nadzwyczajne walne zgromadzenie, zwołane celem zajęcia stanowiska wobec mowy min. Goebbelsa z dnia 10 b. m.

Po dłuższej dyskusji zgromadzenie przyjęło większością głosów opracowaną przez wyłoniony ad hoc komitet rezolucję, następującej treści:

„Nadzwyczajne walne zgromadzenie Związku prasy zagranicznej w Berlinie zwołane celem zajęcia stanowiska wobec wygłoszonej przez radio mowy mi-

nistra propagandy Rzeszy, dr Goebbelsa z dnia 10 b. m. stwierdza, że odpowiedź na nią udzieliła już opinia świata.

Ponadto walne zgromadzenie podkreśla, że zjednoczeni w związku prasy zagranicznej w Berlinie korespondenci zagraniczni w spełnianiu swego obowiązku zawodowego wierni tradycji swej organizacji zawodowej starali się zawsze i starają się dawać świadectwo prawdzie. Jednym z warunków tego są prawdziwe i wiarogodne i szybkie informacje”.

nowartość 40 tu przejazdów, obecnie zaś tylko 30-tu przejazdów. Obniżka wynosi 25 proc.

Przejazdy dla młodzieży szkolnej w okresie roku szkolnego odbywa się za biletami miesięcznymi, które kosztowały równowartość 30-tu przejazdów, którą obecnie obniżono do 25 ciu przejazdów, a więc obniżka wynosi szóstą część. Poza tem wprowadzono t. zw. bilety robotnicze.

Przed polsko-francuską manifestacją w Bayonne.

PARYŻ. Minister spraw zagranicznych, p. Ludwik Barthou, opuścił wieczorem Paryż, udając się do Bayonne, gdzie udział w uroczystym odsłonięciu tablicy pamiątkowej ku czci polskich ochotników poległych za Francję.

Uroczystości w Bayonne zapowiadają się jako wielka manifestacja przyjaźni polsko francuskiej, której świetności doda odbywający się równocześnie obchód francuskiego święta narodowego.

Austria wypowie traktat handlowy z Polską?

WIEDEN. Tygodnik gospodarczy „Wiener Wirtschaftswoche” donosi, jakoby ze strony austriackiej istniał zamiar wypowiedzenia w dniu 15 lipca na 3 miesiące traktatu handlowego polsko-austriackiego.

Gdyby wypowiedzenie to rzeczywiście nastąpiło, wówczas traktat przestałby obowiązywać z dniem 15 października r. b. Jako powód ewentualnego wypowiedzenia, tygodnik podaje skargi austriackich hodowców bydła, tudzież niezadowolenie austriackich kół handlowych i przemysłowych.

Polski pociąg raidowy na południu Francji.

MARSYLJA. Polski pociąg raidowy przybył do Marsylii. Odbyto wycieczkę statkiem do Chateau d'I. o godz. 15.30 wyruszone w dalszą drogę do Cannes.

Na dworcu w Cannes uczestnicy wycieczki byli entuzjastycznie witani przez licznie zgromadzoną na stacji publiczność, która wzniosła okrzyki „Vive la Pologne” i rzucała do okien pociągu kwiaty. Dworzec był przybrany flagami polskimi i francuskimi.

Uczestnicy wycieczki udali się na Grób Nieznanego Żołnierza, gdzie złożono wieniec. Pobyt w Cannes i zwiedzenie okolic miasta jest obliczony na trzy dni.

W kłótni z lokatorką zabita taboret jej syna.

WARSZAWA. Wczoraj w Wawrze pod Warszawą, wydarzył się straszny wypadek.

Właścicielka jednej z willi, Stanisława Radzikowska, posprzeczała się ze

swą lokatorką, letniczką, Marią Sohową, o doniczki z kwiatami. Sprzeczka zakończyła się bójką. W pewnej chwili Radzikowska schwyciła ciężki taboret drewniany i rzuciła nim w przeciwniczkę. Taboret przeleciał nad głową Sohowej i ugodził stojącego w ogródce jej synka 6-letniego Marjana Sochę.

Uderzenie było tak silne, iż nieszczerliwy chłopiec padł trupem na miejscu. Sprawczyńię strasznego czynu, Radzikowską, aresztowała policja.

Nadzwyczajne zarządzenie aprowizacyjne Rządu Rzeszy.

BYTOM. Prasa niemiecka zamieszcza i omawia szczegółowo dwa ostatnie, niezmiernie ciekawe zarządzenia gospodarcze rządu niemieckiego, świadczące, że stosunki żywnościowe w Niemczech znacznie się pogorszyły.

Jedno zarządzenie rządu niemieckiego zaprowadza zaświadczenia uboju bydła i nierogacizny, aby ograniczyć ten ubój i zaradzić coraz większemu brakowi bydła.

Drugie zarządzenie wprowadza odbiór zboża od wszystkich rolników w Niemczech, a to celem umożliwienia rządowi założeń rezerw zbożowych, ponieważ rząd niemiecki liczy się z brakiem zboża i wzrastającą drożyzną chleba.

500 osób zostało straconych w Niemczech.

PRAGA. „Deutsche Revolution”, organ Ottona Strassera, zamieszcza nowe doniesienia z Niemiec o nieznanym do tychczas egzekucjach.

Wedle informacji wspomnianego pisma, ilość straconych przekracza 500 osób.

Pismo wymienia nazwisko następujących dygnitarzy państwa niemieckiego, których pomawia o homoseksualizm: minister Rzeszy Hess, zastępca Hitlera, przywódca młodzieży hitlerowskiej Baldur von Schirach, namiestnik w Hamburgu, Karol Kaufmann, nadprezydent Śląska i dowódca okręgu N. S. D. A. P. Helmut Brückner, osobisty adjutant Hitlera i przywódca S. S.

Jako świadków na słusność powyższego twierdzenia przytacza pismo szeregi dygnitarzy.

Zakończenie wielkiego procesu komunistycznego.

BERLIN. W toczącym się od kilku tygodni przed trybunałem Rzeszy w Lipsku wielkim procesie politycznym przeciwko 80 komunistom, ogłoszony został wyrok, skazujący oskarżonych na kary od 6 miesięcy zwykłego do 3 lat i 6 mies. ciężkiego więzienia. Ani jednego oskarżonego nie uniewinniono. W przyszłości tego rodzaju rozprawy odbywać się będą przed trybunałem ludowym w Berlinie.

Kino „LUNA”

Dziś i dni następnych
Dramat konfliktu zmysłów, pokus i uczucia

WSCHÓD SŁOŃCA

z JANET GAYNOR i GEORGE O'BRIENEM w rolach głównych

Genjalnej reżyserji
W. F. MURNAU'A.

Nad program: Tygodnik Paramountu i PAT.

Dalszy etap likwidacji GPU.

MOSKWA. W związku z reorganizacją całego aparatu bezpieczeństwa wewnętrznego i powołaniem komisariatu ludowego spraw wewnętrznych, centralny komitet wykonawczy ZSRR wydał kilka dekretów, a m. in. postanowiono zorganizować we wszystkich samodzielnych republikach Związku na miejsce GPU. republikańskie ludowe komisariaty spraw wewnętrznych.

Postanowiono równocześnie sądy kolegialne GPU. zlikwidować na całym obszarze ZSRR.

Usiłowanie przekupienia rumuńskiego generała.

BUKARESZT. W dochodzeniu w sprawie byłego przedstawiciela zakładów Skoda na Rumunię B. Seleckiego uczynił dowódcą II korpusu armii i b. minister obrony narodowej gen. Ulica sensacyjne zeznanie, oświadczając, że przed wszczęciem procesu zaproponowała mu pewna wpływowa osobistość 20 milionów lei za zwolnienie Seleckiego. Gen Ulica odmówił podania nazwiska tej osobistości, zaznaczając jedynie, że jest to obywatel rumuński, zajmujący wysokie stanowisko polityczne. Zeznanie powyższe wywołało w całym kraju silne wrażenie. Opinia publiczna domaga się, kategorycznie stwierdzenia nazwiska, wymienionej przez generała Ulica osoby.

Bunt w armii mandżurskiej.

SZANGHAI. W zachodniej części prowincji Dżehol wybuchł bunt w części armii Mandżukuo.

Przyczyną buntu jest niezadowolenie mas żołnierskich w związku z zaprowadzeniem dyscypliny japońskiej, oraz panującym tam głodem.

W związku z tym buntom, żołnierze zbuntowani stoczyli kilka potyczek, w czasie których około 200 żołnierzy zostało zabitych oraz kilkuset rannych. W walkach biorą udział eskadry samolotów, czołgi i auta pancerne.

Wielka afera szpiegowska w Zagłębiu Saary.

METZ. Policja polityczna wpadła na trop wielkiej afery szpiegowskiej.

W Forbach aresztowano dwie osoby, które prowadziły akcję szpiegowską na rzecz Niemiec na terenie Francji.

Aresztowanymi są niejaki Schneider, zam. w Zagłębiu Saary i Francuz nazwiskiem Kennel.

Schneider był osobistym przyjacielem przywódcy narodowo-socjalistycznego w Zagłębiu Saary Spaniol'a, zaś Kennel, jak wykazało śledztwo, pracował dla organizacji hitlerowskiej na terenie Zagłębia Obaj aresztowani złożyli obszernie zeznanie, wedle których usiłowali oni wybać szczegóły francuskich fortifikacji granicznych.

300.000 kolonistów Japonia osadzi na Korei.

TOKJO. Wobec niepowodzenia polityki japońskiej w Mandżukuo rząd japoński postanowił przeprowadzić na terenie całego obszaru Korei olbrzymią kolonizację.

Jeszcze w r. b. osadzonych ma być na roli około 300.000 kolonistów japońskich.

Przez kolonizację Korei rząd japoński ma na celu wzmocnić swoje stanowisko w Mandżukuo, oraz uchronić granicę od ustawicznych napadów dywersyjnych i powstańczych.

KINO „EDEN“ Aleja 12

Dziś i dni następnych.

Zagadkowe! Emocjonujące! Tajemnicze!

CHARLIE CHAN

Żółty detektyw

Wielce ciekawy dramat z przygod genjalnego detektywa.

Nad program: Dodatki dźwiękowe

W kilku wierszach.

— P. minister spraw zagranicznych, Józef Beck, udaje się w towarzystwie małżonki dnia 23 bm. z urzędową wizytą do Tallina, celem złożenia rewizyty ministrowi spraw zagranicznych Estonii.

— W końcu bieżącego miesiąca spodziewana jest w porcie gdynińskiej wizyta floty holenderskiej, odbywającej obecnie ćwiczenia na Bałtyku. Flotylla ta składa się z pięciu jednostek z krążownikiem „Herzog Henryk” na czele.

— Z polecenia landrata Andrusa aresztowany został w Gnojewie na terenie W. M. członek związku Polaków b. poseł do Volkstagu, Władysław Wierszowski, pod zarzutem krytykowania ostatnich wypadków w Niemczech.

— Wielkie manewry jesienne armii francuskiej zostały odwołane ze względów oszczędnościowych. Zamiast tych manewrów odbędą się ćwiczenia w ramach korpusów. Największe znaczenie będą miały ćwiczenia na wchodniej granicy Francji, które odbędą się pomiędzy 11 a 13 września.

— Poseł bułgarski w Ankarze Antonow otrzymał instrukcję nawiązania rokowań z ambasadorem sowieckim w sprawie podjęcia stosunków dyplomatycznych pomiędzy Bułgarią a ZSRR. Rząd turecki pośredniczy w tych rokowaniach.

— Wczoraj przybył do Gliwic nowo mianowany przywódca S. A. Gustaw Herzog z Wrocławia, który dokonał przeglądu wszystkich oddziałów szturmowych, następnie udał się do Bytomia, gdzie wygłosił wielkie przemówienie. Jednocześnie dokonany został przegląd oddziałów robotniczych „Pracy”.

— Król Karol rumuński przybędzie do Jugosławii około 20 bm. Król Karol uda się do miejscowości Bled, gdzie przebywa król Aleksander jugosłowiański na wycozasach letnich.

— W berlińskich kołach dyplomatycznych i politycznych krąży pogłoska, że marszałek Hindenburg ustąpi z urzędu prezydenta Rzeszy w dniu 2 października, t. j. w 87 rocznicę swych urodzin.

— Wśród oddziałów szturmowych w Niemczech wzrasta niezadowolenie, które w wielu wypadkach przybrało formy tak jaskrawe, że niektóre oddziały przeniesiono z pogranicza w głąb kraju. Również w szeregach Reichswehry mnożą się objawy niezadowolenia i niechęci do hitleryzmu.

— Sąd w Linzu skazał na 6 miesięcy więzienia 17 letniego ucznia gimn. Patziga, który przybył z Niemiec do Austrii, aby dokonać zamachu na kanclerza Dollfussa.

— Paryski „Matin” przynosi sensacyjną wiadomość, że teoria względności Einsteina została definitywnie obalona przez uczzonego francuskiego, Charles Cavallo, który wykazał błędność założenia teorii Einsteina.

DEKLARACJA IDEOWA Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej (Z. P. M. D.)

„Dubro Rzeczypospolitei najwyższemu prawem”.

Idea przewodnią Z. P. M. D. jest twórcza praca we wszystkich dziedzinach życia zbiorowego, mająca na celu jaknajwiększy rozwój cywilizacji i kultury. Rozwój cywilizacji i kultury powinien iść w kierunku wydobycia wszystkich wartości twórczych, tkwiących w człowieku i zbiorowości oraz zapewnienia wszystkim jednostkom w społeczeństwie możliwości swobodnego korzystania z wszelkich zdobyczy kulturalnych ludzkości i osiągnięcia najwyższego poziomu dobrobytu materialnego. Przez udział w pracy cywilizacyjnej i kulturalnej narodu bierze jednostka udział w pracy cywilizacyjnej i kulturalnej ludzkości.

Pracy cywilizacyjnej i kulturalnej nadaje naród, jako związek natury przede wszystkim moralnej, piętno własnej idei misji dziejowej. Organizacja państwowa służy do realizacji tej idei.

Naczelnym obowiązkiem jest praca. Przez nią wnosi człowiek główne wartości do życia społecznego. Dla tego też tylko praca jest jedynym tytułem do uznania i wyróżnienia. Stosunki między jednostkami i grupami społecznymi powinny się opierać na uznaniu prawa każdego człowieka do wszechstronnego rozwoju w ramach życia społecznego. Państwowa racja stanu stoi ponad dążeniem poszczególnych jednostek czy grup społecznych.

Świadome dążenie mas pracujących do osiągnięcia coraz wyższego poziomu cywilizacyjnego i kulturalnego jest potężnym i stałym czynnikiem, pobudzającym rozwój cywilizacji i kultury. Dążenie ich zmierza do usuwania czynników społecznie biernych hamujących ten rozwój, od wpływu na układ stosunków w państwie oraz wnoszą w życie narodu nowe, twórcze siły, zdolne do zubożenia tego dorobku. Stąd też masy, jako istotne źródło sił rozwojowych narodu, winny posiadać decydujący wpływ na polityczne i społeczne oraz gospodarcze życie państwa.

Wychodząc z powyższych założeń ideowych zakładamy następujące wytyczne programowe naszego ruchu:

Podstawą ustroju Rzeczypospolitej winna stać się praca, pojęta jako obowiązek wszelkiej jednostki czy grupy społecznej w stosunku do Rzeczypospolitej oraz jako warunek udziału w decydowaniu o porządku społecznym, gospodarczym i politycznym.

Prawo, określające porządek w państwie, oraz władza, wcielająca je w życie i kierująca rozwojem Rzeczypospolitej, winny znaleźć wyraz w silnej or-

ganizacji państwowej, zdolnej w całej pełni wykonać zadanie ciężące na państwie, jako na wyrazicielu świadomych dążeń świata pracy.

Aby państwo związać bezpośrednio z najszerzymi masami, winna nastąpić w ramach silnej władzy najwyższej szeroka rozbudowa samorządów zawodowych i terytorjalnych, które winny współpracować z odpowiednimi związkami zawodowymi, gospodarczymi i społecznymi w dziedzinie zagadnień lokalnych.

Koniecznym warunkiem osiągnięcia jaknajlepszych wyników pracy jest zorganizowanie mas pracujących w celowe formy związków zawodowych, społecznych i gospodarczych, które winny posiadać decydujący wpływ na życie polityczne, społeczne i gospodarcze Rzeczypospolitej.

Zadaniem związków zawodowych i społeczno-gospodarczych winna być praca nad podniesieniem kulturalnego poziomu oraz materialnego bytu mas pracujących, jakoteż kierowanie wytwórczością i rozdziałem dóbr.

Warunkiem należytego rozwoju Rzeczypospolitej jest racjonalna koordynacja interesów gospodarczych, grup miejskich i wiejskich oraz rozwiązanie problemu stale wzrastającego nadmiaru ludności wiejskiej, przez umożliwienie jej odpływu z dziedziny wytwórczości rolnej do stopniowo rozwijających się innych dziedzin produkcji oraz należyte zorganizowanie emigracji.

Problem agrarny Rzeczypospolitej winien być rozwiązany drogą racjonalnie przeprowadzonej reformy rolnej, mającej na celu stworzenie takiego ustroju rolnego, któryby zapewniał maksymalny rozwój produkcji rolnej i koncentrację sił gospodarczych na terenie wsi. Równocześnie celem reformy rolnej winno być zapewnienie warsztatów pracy małorolnym i bezrolnym.

Pełne wyzyskanie dostępu do morza dla stworzenia własnego, potężnego handlu morskiego, stopniowa rozbudowa ekspansji gospodarczej, wyzyskanie emigracji, jako czynnika wpływów, w światowym układzie sił — zapewnia rozwój gospodarczy Rzplitej.

Pierwszym obowiązkiem obywatela jest wierność dla Rzplitej. Dlatego od wszystkich grup narodowościowych i wyznaniowych żądamy lojalności wobec państwa. Z drugiej strony w Rzplitej nikt nie może być ograniczony w prawach obywatelskich z powodu przynależności do jakiegokolwiek grupy narodowościowej, rasowej lub wyznaniowej. W Rzplitej członkowie wszystkich grup narodowościowych i wyznani-

wych obowiązani są do czynnego udziału w rozbudowie ogólnego dorobku cywilizacyjnego, a biorąc w niej udział, mają posiadać, bez względu na swą grupową przynależność, pełne równouprawnienie w kształtowaniu porządku w państwie.

W szczególności grupy mniejszości narodowych winny być pozyskane dla państwowości polskiej, przez zapewnienie im możliwości rozwoju własnych wartości kulturalnych w ścisłej współpracy w ramach cywilizacji i państwowości polskiej. Realizacja wielkiej Jagiełłońskiej idei Rzplitej federacyjnej stanowi najlepsze rozwiązanie problemu słowiańskich mniejszości narodowych.

Rzplita Polska winna stać się twórczym czynnikiem w procesie cywilizacyjnego rozwoju ludzkości, rozbudowując samodzielnie swój dorobek kulturalny i cywilizacyjny współmiennie i we współpracy z cywilizacją światową. Jednocześnie winna przodować w rozpowszechnianiu idei pokojowego współzawodnictwa narodów we wspólnym dziele rozwoju cywilizacji światowej.

Najgłówniejszym zadaniem szkolnictwa polskiego, jest wytworzenie nowego typu obywatela Rzplitej oraz podniesienie kultury w szerokich masach. Środkiem do tego jest wszechstronny rozwój przymusowego szkolnictwa powszechnego, zawodowego i dokształcającego, uwolnionego z pod wpływów politycznych i wyznaniowych.

Wierzmy głęboko, że powyższe założenie ideowe i wytyczne programowe stanowią podstawę nowego porządku politycznego, społecznego i gospodarczego potężnej Rzeczypospolitej Polskiej. Jako niezależna organizacja młodzieży, o charakterze ideowo-wychowawczym, pragniemy się oddać przede wszystkim pracy ideowo-wychowawczej, pogłębiając i wcielając w życie powyższe zasady i wytyczne. Przez współpracę z młodzieżą robotniczą i wiejską tworzymy ruch ideowo-społeczny, kładący podstawy współczesnego frontu zorganizowanego świata pracy. Głęboko wierzymy, że umocnienie w społeczeństwie a szczególnie wśród młodzieży, głoszonych przez nas haseł, stworzy pokolenie ludzi silnych, zdolnych do wzięcia na swe barki odpowiedzialności za losy Rzeczypospolitej Polskiej.

NOWOCZESNE LÓDOWNIE POKOJOWE

„Alasca” z izolacją korkową w wykwintnym wykonaniu poleca:
PRZEMYSŁ DRZEWNY „ARBOR”,
Częstochowa Narutowicza 83, tel. 24-14
DŁGODNE WARUNKI SPŁATY.

Straszna trucizna.

Prawdą jest, że Polak lubi swe trojki i zgrzyoty topić w kieliszku — ale prawdą jest i to, że na taki rodzaj poćwiechy pozwolić sobie może tylko wówczas, gdy go stać na to. Bo alkohol w Polsce jest drogi, bardzo drogi. Dla przykładu dość nadmienić, iż litr spirytusu konsumcyjnego, czyli do picia, kosztuje np. w sąsiedniej Rumunii o połowę mniej niż u nas, choć jakoś jego jest ta sama.

Kryzys, zapoczątkowany „szczęśliwie” przed pięciu laty i potęgający się od tej pory z roku na rok, aczkolwiek następstwami swymi dawać mógł tyśiączne okazje do „zalewania robaka”, nie sprzyjał jednak — wobec powszechnego zubożenia ogółu obywateli — wzrostowi spożycia alkoholu. I dlatego to, podczas gdy jeszcze w roku 1930 cała ludność Polski zużyła 529.000 hektarów czyli przeszło 50 milionów litrów spirytusu, to już w rok potem ilość spożytego w Polsce alkoholu zmniejszyła się do 396.000 hl., a w roku następnym — 1932-gim — zmalała jeszcze bardziej do 335.000 hl.

Od tej pory jednak poczęto obserwować zjawisko, które każdemu z nas musi dać dużo do myślenia. Oto, mimo, że w ubiegłym roku 1933 kryzys nie zmniejszył swego natężenia, a bezrobocie i redukcje zarobków stały się jeszcze powszechniejsze, oficjalna sta-

tystyka wykazała raptowny wzrost alkoholu w Polsce. Wzrost niebyłe jak, gdyż ilość skonsumowanego w ubiegłym roku spirytusu wyniosła aż 431.000 hl.

Zachodzimy w głowę, skąd wziął się ten wzrost tak znaczny akurat wtedy, gdy ludność całego państwa doszła do szczytu zubożenia, że niestać jej często na sól i kęs chleba. Spoglądamy uważnie do statystyki „spirytusowej”.

I oto stwierdzamy, że z owej cyfry 431.000 hl. spożytego pirtusu, tylko 251.000 hl. stanowi spirytus konsumcyjny czyli do picia. Reszta — to jest prawie 200.000 hl. czyli około 20 milionów litrów — to spirytus skażony, denaturat. Jego to zużycie wzrosło w ubiegłym roku tak potężnie, że przewyższyło najśmielsze w tym kierunku nadzieje samego Państwowego Monopolu Spirytusowego.

Warto jednak zastanowić się skolei i nad tem zjawiskiem. Trudno przypuścić, aby cała ta olbrzymia ilość denaturatu poszła na potrzeby przemysłu, który w ciągu ubiegłego roku nie wykazał przecież ożywienia, a raczej zwiększoną tendencję zastojową. Nie sposób też uwierzyć, że owe miliony litrów denaturatu skonsumowały popularne „Em-Esy” — praktyczne kucharki spirytusowe, tak zreszcie przez Monopol Spirytusowy lansowane.

Gdzież więc podziła się ta nieoczekiwana nadwyżka denaturatu? Po-

prostu — ludność Polski spirytus ten.. wypija.

Spirytus skażony zawiera — specjalnie u nas — straszliwe środki trujące i spożycie go w niewielkiej nawet ilości powoduje śmierć, a w „najlepszym” razie ślepotę. Wypadki podobne notowane są bardzo często, zwłaszcza na naszych Kresach wschodnich, gdzie ciemna ludność wiejska nie zdaje sobie sprawy z niebezpieczeństwa, jakie czyha na człowieka w każdej butelce denaturatu.

Ale ludność ta nie umie czy nie może wyrzec się alkoholu, że zaś cena 10 zł. za litr dobrego spirytusu konsumcyjnego jest dla niej nieprzystępna więc pije znacznie tańszy denaturat, prymitywnym, domowym sposobem odkażony.

Wzrastająca bieda sprzyja sięganiu po kieliszek i topieniu w nim zgrzyot codziennych. Im więc gorzej dzieje się w chacie wieśniaczej czy w nędznej stacji robotniczej — tem więcej pije się tam... denaturatu, nie bacząc na straszne tej lekkomyślności następstwa.

Państwowy Monopol Spirytusowy, publikując swą statystykę za rok ubiegły, z radością stwierdził zwiększoną swą dochodowość skutkiem zwiększonego zużycia spirytusu. Szkoda jednak że Monopol ten nie przytoczył równocześnie dat dotyczących szalonego wzrostu ilości wypadków, śmierci i śle-

poty, spowodowanych przez spożycie denaturatu. Efekt wspomnianej statystyki byłby wówczas o wiele mniej radosny i kto wie czy dyrekcja Monopolu nie pomyślałaby wówczas o jakimś ratunku.

Niejednokrotnie już na łamach dzień. wskazywano na konieczność zaniechania przez Monopol używalności środków gwałtownie trujących do skażania spirytusu przeznaczanego do celów technicznych. Nawet bowiem interes Skarbu państwa nie daje praw do podobnej manipulacji, zagrażającej zdrowiu i życiu obywateli, choćby to byli obywatele dopuszczający się nadużycia w pojęciu fiskalnym, polegającego na spożyciu tego, co do spożycia nie jest przeznaczone.

Jeszcze prostszym zaś sposobem zaradzenia złemu byłoby znaczniejsze niż dotąd obniżenie ceny spirytusu konsumcyjnego. Wynikający stąd niedobór pokryłoby zwiększone spożycie alkoholu, kto wie czy nie z nadwyżką.

Skarb Państwa otrzymałby to co mieć z tego źródła pragnie, a my przestalibyśmy być świadkami rosnącej w zastraszający sposób ilości wypadków śmierci i ślepoty, spowodowanych konsumcją denaturatu. Wypadków podobnych nieznają wszędzie tam, gdzie polityka fiskalna idzie w parze ze szczerą troską o dobro obywateli.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Niedziela 15 lipca. Rozesłanie Ap.
Poniedziałek 16 lipca. NMP. Skaplerznej
Wschód słońca o g. 3.49. Zachód o g. 19.50.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z soboty na niedzielę: Nowy Rynek, Aleja Wolności.
W nocy z niedzieli na poniedziałek: II Aleja, Ostatni Grosz.

Pielgrzymka z Piotrkowa na Jasnej Górze. Dziś przybywa na Jasną Górę pielgrzymka piesza z Piotrkowa. Przewodniczącym jest p. Konstanty Muchniewski, który już poraz 52-gi udaje się pieszo do sanktuarium polskiego życia duchowego — Matki Boskiej Częstochowskiej.

Splata należności podatków w naturze. Ministerstwo Skarbu wydało nowe, doniosłe rozporządzenie, dotyczące splaty zaległości podatkowych w naturze.

Na podstawie ustawy o Funduszu Pracy z dnia 16 marca 1933 r., ustalono nowy termin dla zaległości.

Zaległe podatki datujące się jeszcze z okresu przed dniem 1 stycznia 1933 r. mogą być pokrywane w naturze w postaci produktów rolnych, artykułów żywnościowych, materiałów opałowych, manufaktury itp.

Rozciągnięcie splaty w naturze na zaległości z przed dnia 1 stycznia 1933 r. dotyczy podatków: majątkowego, dochodowego, gruntowego, oraz od spadków i darowizn.

Wcielenie do szkół podchorążych rezerwy. Wcielenie do wojska poborowych i ochotników z cenzusem nastąpi w drugiej dekadzie września. Wcielenie do wszystkich szkół podchorążych wszystkich broni oraz do dywizyjnych kursów piechoty nastąpi w dniu 19 ym września. Wyjątkiem są tu jedynie szkoła podchorążych rezerwy piechoty w Zambrowie i szkoła podchorążych rezerwy artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim, gdzie wcielenie będzie się odbywało przez 3 dni: od 18 do 20 września. Karty powołania będą doręczane już od początku września.

Czas służby wojskowej został ustalony na 12 miesięcy dla wszystkich poborowych i ochotników z cenzusem we wszystkich rodzajach broni. Nadmienić należy, że nie będą stosowane żadne ulgi w postaci skrócenia czasu służby wojskowej z tytułu posiadania 2 go stopnia Przysposobienia wojskowego, włącznie bowiem stoją na stanowisku, że wszyscy uczniowie szkół średnich powinni przejść. P. W.

70.000 dzieci przewiozły P. K. P. za darmo w ciągu 4 dni. W ciągu pierwszych czterech dni korzystało z bezpłatnego przejazdu kolejami około 70.000 dzieci; w podróży towarzyszyło dzieciom 30.000 opiekunów.

Postanowienia o bezpłatnym przejeździe dzieci obowiązywać będą jeszcze przez 10 dni.

W niektórych pociągach zarezerwowane są osobne przedziały dla podróżnych z dziećmi.

Przypomnieć należy, że jednorazowy bilet normalny lub podmiejski upoważnia do zabrania czworga dzieci do pociągów osobowych.

Koniec nonsensu. Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 12 bm. uchwaliła rozporządzenie zwalniające od opłat na Państwowy Fundusz Drogowy wózki dla inwalidów, a jak to rozporządzenie określa — pojazdy mechaniczne, specjalnie przystosowane do przewożenia osób, nie mogących przenosić się o własnych siłach z miejsca na miejsce i wyłącznie przez osoby używane do tego celu.

Tego rodzaju pojazdy, używane przez ważne przez inwalidów zarówno wojennych, jak i cywilnych podlegały dotychczas opłatom na Państwowy Fundusz Drogowy, obciążający niemal wyłącznie osoby, będące na utrzymaniu państwa, dla których opłata kilkudziesięciu złotych rocznie była niewątpliwie bardzo dotkliwa.

Nadchodzi 17 lat mokrych? Różni francuscy prorocy z dziedziny meteorologicznej przepowiadają, iż lato 1935 r. będzie ostatnie, w którym posucha będzie dawała się we znaki. Od r. 1936 rozpocznie się 17 lat mokrych... zobaczymy zresztą.

G2 milj. złotych na roboty celowe z Funduszu Pracy na cały kraj.

W bieżącym roku budżetowym Fundusz Pracy przyznał ogółem 62 miliony zł. kredytu na sfinansowanie robót inwestycyjnych.

Podział na województwa jest następujący: woj. śląskie 8.605.000 zł., woj. kieleckie—7.795.000 zł., woj. łódzkie—7.825.000 zł., wojewódz. krakowskie—6.030.000 zł., woj. warszawskie—4.700.000 zł., m. Warszawa—4.325.000 zł., woj. poznańskie—3.925.000 zł., woj. pomorskie—3.500.000 zł., woj. łwowski 2.670.000 zł., woj. lubelskie—2.163.000 zł., woj. białostockie—1.760.000 zł., woj. wileńskie—1.350.000 zł., woj. poleskie—1.180.000 zł., wołyńskie—1.480.000 zł., stanisławowskie—1.165.000 zł., woj. tarnopolskie—560.000 zł., nowogrodzkie—465.000 zł.

Pozatem na zatrudnienie pracowników umysłowych przeznaczono—1 500 000 zł., na pomiary i plany regionalne—1.000.000 zł.

Z Funduszu Inwestycyjnego przyznano kredytów ogółem na sumę 20.000.000 zł., w czym na roboty drogowe 3.100.000 zł., roboty kolejowe 3.365.000 zł. elektryfikację i gazyfikację—3.227.000 zł., na budowę linii tramwajowych 160.000 zł., wodociągów i kanalizacji 3.893.000 zł., na budowę rzeźni i hal targowych 250.000 zł., na różne roboty 885.000 zł., na drobne budownictwo mieszkaniowe 2.565.000 zł., na wzmoczenie wytwórczości t. zw. akcja wiejska 2.555.000 zł.

Ważna ustawa już obowiązuje.

Nowe prawo o handlu na raty.

Od dwóch tygodni obowiązuje w Polsce nowy kodeks handlowy, który wprowadził zmiany głównie w sferach handlowych i przemysłowych, zawiera jednak pewien szczegół, ważny również dla ogółu ludności. Szczegół ten — to nowe prawo o handlu na raty, jednolite dla całego Państwa.

Warto zaznaczyć się z tą nową ustawą o handlu ratalnym, zwłaszcza, że ten rodzaj handlu znajduje obecnie niemal powszechne zastosowanie.

Przez sprzedaż na raty ustawa rozumie sprzedaż rzeczy ruchomych za cenę, która ma być płacona ratami, o ile przytem rzecz owa ma być wydana kupującemu przed całkowitem uiszczeniem ceny kupna, chociaż by nawet sprzedawca zastrzegł sobie prawo własności do czasu otrzymania całej należności. Wystawienie przez nabywcę weksła na pokrycie lub zabezpieczenie ceny kupna, nie wyłącza stosowania prawa ratalnego.

Osoba, kupująca na raty, korzysta z szeregu uprawnień ochronnych, mających zabezpieczyć go przed lichwą i wyzyskiem ze strony sprzedawcy. I tak więc odpowiedzialność sprzedawcy za ewentualne wady sprzedanego na raty przedmiotu, nie może być żadną umową

ograniczona ani wyłączona. Żadna umowa nie może też utrudnić kupującemu dochodzenia pretensyj z tytułu wady nabytego przedmiotu.

Zastrzeżenie, że reszta ceny kupna jest płatna natychmiast o ile rata nie zostanie wpłacona, ważne jest tylko wówczas, gdy zostało pisemnie stwierdzone.

Sprzedawca może jednak skorzystać z tego prawa tylko wtedy, jeśli nabywca nie wpłacił co najmniej dwóch rat, które razem przewyższają jedną piątą część ceny kupna.

Również w takim samym wypadku sprzedawca może odstąpić od umowy, musi wszakże przedtem wezwać kupującego do zapłaty zaległości z wyznaczeniem terminu dodatkowego i odpowiednim zagrożeniem. Wówczas już wzajemne obowiązki stron podlegają ogólnym zasadom prawa, wyuszczone w kodeksie zobowiązań.

Nieważne jest jakiegokolwiek zastrzeżenie w umowie, że kupujący traci prawo do uiszczonej już raty, jeśli nie wpłaci reszty.

Skarżyć nabywcę może sprzedawca tylko przed sądem państwowym w miejscu zamieszkania kupującego.

Stan szkolnictwa w Częstochowie.

W zakresie szkolnictwa władzą nadzorczą Częstochowy jest Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego.

Na terenie miasta znajdują się: 8 gimnazjów. (w tem: 3 koedukacyjne, 2 męskie i 3 żeńskie), 2 seminarja nauczycielskie i jedno ochroniarzkie, 18 szkół zawodowych, 32 szkoły powszechne, 16 przedszkoli, uniwersytet powszechny, 2 szkoły muzyczne, kursy maturalne, buchalteryjne i inne, a zatem razem przeszło 80 zakładów nauczania.

Z powyższej liczby do zakładów państwowych należą: 3 gimnazja (2 męskie i jedno żeńskie), 2 seminarja (jedno męskie i jedno dla ochotniczek) oraz Państwowa Szkoła Zawodowa Żeńska z wydziałami: gospodarczym, krawieckim i fryzjerskim.

Zgodnie z ustawami, 19-cie szkół powszechnych siedmiooddziałowych utrzymywane jest wspólnie przez Państwo i przez Zarząd Miejski.

Na wyłącznym utrzymaniu miasta jest 12 przedszkoli i 3 szkoły dokształcające zawodowe.

Wypada nadmienić, że ponadto miasto subsyduje cały szereg zakładów nauczania, należących do instytucji społecznych.

W roku szkolnym 1933-34 do często chowskich zakładów nauczania uczęszczało 22580 młodzieży, w tem 11338 i 11242 dziewcząt.

Z ogólnej liczby 22580, do wyznań chrześcijańskich należały 17909 młodzieży, zaś do wyznania mojżeszowego 4671.

Do gimnazjów w roku szkolnym 1933-34 uczęszczało 1700 młodzieży (985 chłopców i 715 dziewcząt), w czym: wyznań chrześcijańskich 1239 i wyznania mojżeszowego 461.

Seminarja kształciły 352 młodzieży (194 chłopców i 158 dziewcząt), z czego 336 wyznań chrześcijańskich i 16 wyznania mojżeszowego.

W szkołach powszechnych pobierało

naukę razem 17411 dzieci, w tem 8450 chłopców i 8961 dziewcząt. Według wyznań: 14036 chrześcijan i 3375 izraelitów.

W szkołach zawodowych (wraz z dokształcającymi) w roku szkolnym 1933-34 pobierało naukę 2135 młodzieży, w tem 1215 chłopców i 920 dziewcząt. Według wyznań: 1564 chrześcijan i 571 izraelitów.

Do przedszkoli i pozostałych innych zakładów nauczania uczęszczało 982 dzieci i młodzieży, w czym 424 dziewcząt (734 chrześcijan i 284 izraelitów).

Wydatki Zarządu Miejskiego na szkolnictwo wyrażały się w roku budżetowym 1933-34 w cyfrach następujących:

wydatki na szkolnictwo powszechne	Żł. 309 851.95
wydatki na wychowanie przedszkolne	Żł. 50.120.50
wydatki na oświatę pozaszkolną (uniwersytet powszechny i szkoły dokształcające zawodowe)	Żł. 25.512.36
subwencje i stypendja	Żł. 6.270.00
ogółem	Żł. 391.754.81

Cyfry powyższe nie obejmują wydatków na dożywianie i zaopatrywanie w odzież młodzieży, gdyż wydatki te zawarte są w budżecie miejskiej opieki społecznej. Nie obejmują one także budowy nowych szkół.

Poza władzami państwowymi i Zarządem Miejskim, czynną opiekę nad potrzebami miejscowego szkolnictwa i młodzieży szkolnej rozciągają: Rada Szkolna Miejska, komitety rodzicielskie i niektóre instytucje społeczne.

Opieka ta wyraża się: w subsydjowaniu niezamożnej młodzieży, w zakupie pomocy szkolnych, w dożywianiu i zaopatrywaniu w odzież najuboższej dziatwy, w organizowaniu kolonii letnich, rozrywek dla młodzieży itp.

W roku szkolnym 1933-34 dożywianie objęło około 5000 dziatwy i młodzie

Kursy Handlowe — zatwierdzone przez Min. W. R. i O. P. za Nr. 20902/18 rozpoczynają wakacyjny kurs

wykładów BUCHALTERJI

pod kier. R. German - Szumacherowej kończącym wydaje się świadectwa Kancelarja ul. Dąbrowskiego Nr. 11 front, II piętro mieszk. 5, telefon 22-75 tamże I-sza Szkoła Pisania na Maszynach

ży, zorganizowano cały szereg wycieczek, imprez i kolonii letnich i obdarowano część najuboższej dziatwy odzieżą.

Najbardziej jednak widomym i trwałym pomnikiem wydatnego współdziałania społeczeństwa miejscowego z władzami państwowymi i miejskimi w zakresie pomocy dla młodzieży, jest wykończenie i oddanie do użytku w początkach czerwca 1934 roku murowanego piętrowego domu wypoczynkowego dla młodzieży szkolnej w Olsztynie pod Częstochową, wzniesionego staraniem i kosztem ruchliwego Komitetu Rodzicielskiego przy tutejszem II Gimnazjum Państwowem Męskim im. Romualda Traugutta.

W domu tym znajduje pomieszczenie 100 chłopców. Jest on wybudowany z zachowaniem wszelkich nowoczesnych warunków sanitarnych i higienicznych. Posiada elektryczność, wodociągi i kanalizację, natryski oraz specjalną salę do gier i zabaw. Przy domu wybudowany jest basen kąpielowy.

Nadmienić należy, że również i Komitet Rodzicielski przy I Państwowem Gimnazjum Męskim im. Henryka Siłkiewicza w roku bieżącym wykańcza podobny dom wypoczynkowy w Kamienicy Polskiej.

Najpoważniejszą bolączką szkolnictwa częstochowskiego jest niewątpliwie brak wielkiej ilości odpowiednich lokali szkolnych

Z 17411 dzieci, uczęszczających do szkół powszechnych, tylko 3702 pobiera naukę w lokalach zbudowanych specjalnie na szkoły.

Reszta, z konieczności, uczy się w lokalach wynajętych, nieodpowiadających przeważnie warunkom higienicznym i sanitarnym.

To też Zarząd Miejski czyni usilne starania w kierunku budowy nowych gmachów szkolnych, czemu jednak w znacznej mierze staje na przeszkodzie ciężka sytuacja finansowa miasta i Państwa.

Temwięcej, na jesieni 1933 roku ukończono i oddano do użytku połowę wielkiego gmachu szkolnego przy ul. Rutowicza, do której przeniesiono 1022 dzieci, zaś w roku bieżącym wykańcza się pozostałą połowę i przystępuje się do budowy nowej szkoły powszechnej przy ul. Sabinowskiej na Stradomiu, która pomieści 800 dzieci.

W każdym bądź razie, troska o budowę nowych gmachów szkolnych, potęgowana corocznym, wynoszącym około 1500 dzieci, naturalnym przyrostem dziatwy szkolnej, wybija się na plan pierwszy spośród potrzeb miejscowego szkolnictwa.

wim.

Piegi usuwa Wągry
wybiela tylko
krem „ORLANDO”

Sprzedaż w składach aptecznych i aptekach

Dr. med. H. FALK

choroby uszu, gardła i nosa

POWRÓCIŁ

Przyjmuje od 9—11 i od 5—7.

Telefon 16-15.

Aleja Panny Marji 37.

LEKARZ-DENTYSTA

MICHAŁ GREJNIEC

przeprowadził się

z I Alei w II Aleję Nr. 24 (dom B. Lud.)

nad Kawiarnią „Roma”.

Przyjmuje od 9 — 1 i od 3 — 7 wiecz.

w niedzielę od 10 — 2 popoł.

Nowa siedziba Zw. Strzeleckiego. Siedziba Związku Strzeleckiego i Komendy Powiatowej Z.S. oraz Tow. Przyjaciół Strzelca przeniesiona została z lokalu przy ul. Piłsudskiego do gmachu Ogniska Niepodległości Marszałka Piłsudskiego przy ul. Pułaskiego Nr. 2.

Związek Strzelecki, Komenda Powiatowa i Tow. Przyjaciół Strzelca zajmują 7 ubikacji i jedną dużą świetlicę.

Poradnie przedślubne przy ubezpieczalni społecznej. W Ministerstwie Opieki Społecznej jest obecnie opracowywany projekt ustawy, nakładającej na instytucje eugeniczne, a w szczególności na Ubezpieczalnię Społeczne obowiązek utworzenia poradni przedślubnych i małżeńskich.

Poradnie takie byłyby zakładane także przy komunalnych ośrodkach zdrowia przy szpitalach państwowych i miejskich oraz przy oddziałach Polskiego Towarzystwa Eugenicznego. W mniej zaludnionych miastach w kraju, poradnie byłyby zakładane wspólnie przez wspomniane wyżej instytucje.

250 milionów zł. zaległości przemyślu w Ubezpieczalniach Społecznych. Centralny Zw. przemysłu polskiego opracował sprawozdanie finansowe za rok ubiegły.

Według danych Lewiatana w ciągu roku 1933 nastąpił dalszy wzrost zadłużenia przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych w stosunku do instytucji Ubezpieczeń społecznych.

Zaległe składki, jak i związane z nimi odsetki karne za zwłokę, osiągnęły cyfrę około 250 milionów zł.

Pociąg popularny do Gdyni organizuje Zw. Rezerwistów w dniu 27 b. m. Związek Rezerwistów w Częstochowie urządza w dniu 27-ym b. m. wycieczkę do Gdyni. Dla wycieczki tej zostanie uruchomiony pociąg z Częstochowy, który będzie biegł trasą na Kozłowski, Łódź, Kutno. Po drodze zabierani będą uczestnicy na wszystkich stacjach kolejowych pomiędzy Częstochową, Kozłowską, Łodzią i Kutnem. Cena biletu w obie strony 16 zł. Na każdym 30 uczestników — 1 bilet bezpłatny. Uczestnicy wycieczki korzystają z całego szeregu udogodnień i ulg, jak n. p. przejazdka statkami, nocleg i t. p. Bliższych informacji udziela sekretariat Zw. Rezerwistów (Dąbrowskiego 9).

Rozkład jazdy autobusów miejskich. Z dniem 15 lipca r. b. zostanie zmieniony rozkład jazdy na linii „A” w ten sposób że, obydwa autobusy tej linii będą kursowały z Rakowa do Parków z wyjazdami z tych krańcowych punktów o równych godzinach i półgodzinach. Bliższe szczegóły w rozkładach jazdy.

Z dniem 15 lipca zostanie uruchomiona linia „O” na trasie Dworzec Kolejowy — Jasna Góra. Odjazdy autobusów z dworca będą dostosowane do odjazdów pociągów. Cena przejazdu wynosi 30 zniżkowy 20 groszy. Bagaż ręczny przewozić się będzie gratis. Linia ta będzie czynna do końca miesiąca września.

Zabawa taneczna w parku 3-go Maja. Ruchliwe Towarzystwo Przyjaciół Stradomia urządza dziś w parku 3-go Maja wielką zabawę taneczną z bardzo urozmaiconym programem, z której czysty zysk przeznaczony jest dla najbiedniejszych rodzin bezrobotnych.

Ze względu na szlachetny cel imprezę tę powinni poprzeć wszyscy i gremialnie udać się do parku 3-go Maja, gdzie za niską opłatą wstępu mogą się doskonale zabawić, oraz w różnych grach i zabawach uzyskać cenne fanty.

Nic tak nie zdoła Pań, jak piękna i czysta cera —
To potęguje powab i uwydatnia wygląd młodzieńczy.
Tysiące Pań zawdzięcza wyzbycie się piegów, plam, stosując
Krem i mydło „LACTOLIN”
ŻAŁOĆ WSZĘDZIE.

Echa pobytu „braci Adamowiczów” w Częstochowie.

„Ilustrowany Kurjer Codzienny”, „Ostatnie Wiadomości Częstochowskie” i „Słowo Częstochowskie” podały one-gdy wiadomość o pobycie braci Adamowiczów w Częstochowie, co okazało się mistyfikacją. Samozwańcami Adamowiczami są jacyś dwaj sprytni oszuści, którzy pojawili się w kilku miastach prowincjonalnych, wszędzie starając się zachować rzekome incognito.

W Częstochowie oszuści zachowali się dość przyzwoicie, t. zn. poza bezpłatną kolacją spożytą w gronie osób, które uwierzyły, że są to rzeczywiście zdobywcy Atlantyku, sprytni i żądni „kawałów” nie urządzili.

Inaczej przedstawia się ich „występ” w Łodzi, gdzie zdołali wprowadzić w błąd tamtejszy Aeroklub, który podejmował ich bankietem, przyczem obficie sypały się datki na zakup samolotu rzekomym braci Adamowiczów. Na bankiecie tym ogłosili szereg przemówień przedstawiciele Aeroklubu i władz. — W odpowiedzi na te przemówienia samozwańcy Adamowicze serdecznie dziękowali za doznane przyjęcie.

Wiadomość o rzekomym pobycie braci Adamowiczów w Częstochowie i Łodzi, nawiasem mówiąc, podała cała prawie prasa polska, nie podejrzewając zupełnie mistyfikacji. Że mistyfikacja tak świetnie im się udała — zawdzięczają oszuści znacznemu podobieństwu jednego z nich do Józefa Adamowicza.

Władze policyjne otrzymały zarządzenie aresztowania sprytnych chochostników.

W każdym bądź razie przyznać trzeba, że w okresie kanikuły letniej wtorkowy występ oszustów wniósł wiele humoru i ożywienia monotoni życia codziennego, pozbawionego w ostatnich dniach ważniejszych wydarzeń.

Najnowocześniejszy zakład fryzjerski w Częstochowie. Byli pracownicy firmy Nowicki, pp. Jan Nasalski i Tadeusz Seget utworzyli w tych dniach własny zakład fryzjerski, który mieści się przy ul. Panny Marji 38 (lokal po restauracji „Adria”). Zakład ten, najnowocześniejszy urządzone, niewątpliwie zadowolą klientów, tembardziej, że właściciele zakładu są prawdziwymi artystami w swym zawodzie.

Już nawet 3-miesięczne niemowlęta doskonale znoszą szczepienie ospy. Obowiązek szczepienia ospy rozciąga się nie tylko na dzieci, ale i na starszych, i powtarzane być winno co kilka lat, wiele jednak matek obawia się szczepienia ospy dla swych małych dzieci.

Obawa ta jest najzupełniej mylna, bo małe niemowlęta już od 3 miesięcy swego życia doskonale nadają się do szczepienia ospy i stosunkowo łatwiej niż starsze ten okres przechodzą. Uważać należy, aby rączka dziecka poddana szczepieniu była zupełnie czysta i potem po utworzeniu się pęcherzyka nabrałego przezroczystą limfą, aby dziecko nie zdrapało go a tem samem nie zanieczyściło. Rączka szczepiona powinna być zupełnie obnażona i niczem nie przewiązywana.

Jeżeli dziecko po szczepieniu ospy gorączkuje lub jest niespokojne, to objaw ten jest najzupełniej naturalny i po paru dniach powinien bez żadnych środków ustąpić — w przeciwnym razie należy zasięgnąć porady lekarzy lub higienistki.

Czasem, przy silniejszej reakcji i lepszym przyjęciu się ospy rączka nabrzmiewa czerwienieje, a pęcherzyki limfy zlewają się i formują nieraz w duży strup. Jeśli dziecko czuwa zbyt wielkie swędzenie lub palenie, to można mu ulżyć nakładając kompresję z czystego lnianego płótna umoczonego w octanie glinu (2 proc. woda Burrowa — bierze się jedną łyżkę naszlankę przygotowanej, ostudzonej wody) i nakrytego kawałkiem ceratki. Po trzech godzinach kompresję należy zdjąć i pozostawić rączkę swobodnie.

Wszelkie przesypanie pudrem lub inne zabiegi można dokonywać li tylko za zezwoleniem i według wskazówek lekarza.

Uformowanego strupa nie należy zdierać gdyż pod nim tworzy się delikatna skórka, strup zdarty przedwcześnie może narazić dziecko na skażenie skóry.

Jeśli dzieci gorączkują i mają w czasie szczepienia ospy pragnienie — to należy częściej i w większej ilości dawać płyny pod różną postacią. Rumianek osłodzony lekko, woda z sokiem cytryny i cukrem doskonale do tego się nadają.

Wypadek w hucie „Częstochowa”. Ofiarą nieszczęśliwego wypadku padł wczoraj robotnik huty „Częstochowa” w Rakowie, 39-letni Stanisław Kufel, zatrudniony w oddziale stalowni. W czasie zapinania łańcucha, łączącego wozy dostarczające surowiec do pieca, został on przyciśnięty przez jeden z wozów, który wyskoczył z kolejk, do maszyny, wozy te ciągnęły i doznał zgniecenia prawego boku oraz obrażeń głowy. Kufla przewieziono w stanie ciężkim do szpitala Najśw. Panny Marji.

Tragiczny wypadek robotnika. Do szpitala Panny Marji przywieziono wczoraj mieszkańca wsi Kamienica-Polska, 19-letni Alfred Tajbor, zatrudniony przy robotach drogowych, prowadzonych przez gminę Kamienica-Polska, który uległ nieszczęśliwemu wypadkowi przy pracy. Mianowicie w pewnej chwili obsunął się ziemia i Tajbor został zaślasypany zwalami piasku. Niezwłocznie przystąpiono do akcji ratunkowej i nieszczęśliwego dającego już słabe oznaki życia, wydobyto. Tajbor odniósł uszkodzenie krzyża. Stan jego jest poważny, lecz nie zagraża życiu.

Surowa kara za kradzież prądu elektrycznego. WYROK. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej. Dnia 9 czerwca 1934 roku. Sędzia Filiński, Protokółant Smolarkiewicz. Sąd Grodzki w Częstochowie na posiedzeniu jawnem po rozpoznaniu sprawy Antoniego Ciepielskiego, oskarżonego z art. 257 K. K. o to, że w okresie czasu od 1-go kwietnia 1934 roku do dnia 23 kwietnia 1934 roku w Częstochowie dokonywał systematycznej kradzieży prądu elektrycznego na szkodę Elektrowni w Częstochowie i uznając winę oskarżonego za udowodnioną, na zasadzie art. 10, 360, 578 k. p. k. i art. 257 § 1 i art. 61 K. K. oraz 42 i 48 P. O. K. S.

o r z e k ł: Antoniego Ciepielskiego, lat 44, syna Michała i Franciszki, skazać na sześć miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary na okres lat trzech. Pobrać od skazanego dwadzieścia złotych opłat sądowych, oraz obciążyć go kosztami postępowania. Zasądzić od Antoniego Ciepielskiego na rzecz Elektrowni w Częstochowie, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, dwadzieścia siedem złotych 56 groszy wraz z 10% od dnia 9-go czerwca 1934 r. do dnia uiszczenia oraz osiemnaście (18) złotych kosztów sporu.

Tryb i termin zaskarżenia wyroku ogłoszony.

Sędzia Grodzki
(—) Filiński.

Towarzystwo Przyjaciół Stradomia urządza w niedzielę dnia 15 lipca 1934 roku w parku 3-go Maja

Wielką Zabawę Taneczną

o wielce urozmaiconym programem. Między innymi: Koła szczęścia, łowienie ryb, wysługi w workach, różne gry i t. p.

Czysty dochód z zabawy przeznaczony będzie na pomoc dla najbiedniejszych rodzin bezrobotnych. Wstęp: dla dorosłych 30 gr., dla młodzieży szkolnej, dzieci i żołnierzy 20 gr.

Na zabawę tę zaprasza wszystkich obywateli **Tow. Przyj. Stradomia.**

Słowo sportowe

Pilka nożna.

Wisła — Team?

Zgodnie z naszymi zapowiedziami, w niedzielę o godz. 3 popołudniu przejeżdża Wisła z Krakowa, aby o godz. 17.30 rozegrać sensacyjne zawody w piłce nożnej z Teamem Turystów i Victorji na stadionie im. Marszałka Piłsudskiego.

Warto zaznaczyć, iż w ub. czwartek Wisła rozegrała mecz z mistrzem Austrii Fussball Club Wienn z wynikiem remisowym 2:2. Jeżeli się weźmie pod uwagę, że w mistrzowskiej drużynie Austrii grał słynny napastnik Horwath, który na międzynarodowej giełdzie piłkarskiej notowany jest z pierwszą lokatą — to wynik ten musimy uważać za sukces pełnowartościowy.

Bohaterem tego spotkania był dr. Reyman, zdobywca bramek i Artur, który swem zagranem stwarzał wiele kłopotu obronie F. C. Wienn.

W związku z tym meczem, gracze Teemu zostali wysłani w ub. piątek do Złotego Potoka, aby nabrać sił na świeżym powietrzu i móc zaprezentować piłkarstwo częstochowskie przed mistrzem Polski z jaknajlepszej strony.

Przedprzedaż biletów odbywa się w cukierni „Ziemiańskiej” u markiera.

W niedzielę o godz. 11.10 wyjeżdża do Sosnowca mistrzowska drużyna Brygada, celem rozegrania trzeciego skolei meczu o mistrzostwo Okręgu z mistrzem Zagłębia — Unją.

Wraz z Brygadą jedzie również około 100 członków i sympatyków

Z Częstochowskiego Klubu Motocyklowego.

Częstochowski Klub Motocyklowy urządza w dzisiejszą niedzielę wycieczkę motocyklową dla swych członków i sympatyków do Wąsosz.

Zbiórka na placu Gen. Pierackiego (dawn. plac magistracki) o godz. 9 ej, skąd nastąpi wspólny wyjazd.

Do akt Nr. Km 880-34.

Obwieszczenie. Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie rewiru III-go, J. Kossek, zamieszkały w Częstochowie przy ul. Waszyngtona Nr. 42, na zasadzie artykułu 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 25 lipca 1934 roku, od godz. 9 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości w lokalu f. „Br. Święcki”, w Częstochowie przy ulicy Najśw. Panny Marji Nr. 63, a mianowicie: 2000 egzemplarzy książek do nabożeństwa, oszacowanych na łączną sumę zł. 700, którą można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Częstochowa, dnia 2 lipca 1934 roku.

Do akt Nr. Km. 883-33.

Obwieszczenie. Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie rewiru III-go J. Kossek, zamieszkały w Częstochowie przy ulicy Waszyngtona Nr. 42, na zasadzie art. 602 K.P.C. obwieszcza, że w dniu 25 lipca 1934 roku od godz. 9 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości w lokalu firmy „Br. Święcki” w Częstochowie przy ulicy Najśw. Panny Marji Nr. 63, a mianowicie: tysiąc egzemplarzy książek do nabożeństwa, które mogą być sprzedane niższej szacunku, jako w drugim terminie, oszacowanych na łączną sumę zł. 800, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Częstochowa, dnia 2 lipca 1934 roku.

Komornik: Józef Kossek.

Do akt Nr. Km 645/34.

Obwieszczenie. Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie IV-go rewiru, zamieszkały w Częstochowie, przy ulicy Najśw. Marji Panny Nr. 55, na zasadzie art. 602 K.P.C. obwieszcza, że w dniu 6 sierpnia 1934 roku od godz. 10-tej odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, w pomieszczeniach w Częstochowie ul. Bór 10, składających się z pianina f. „Laberges Gloss”, oszacowanych na łączną sumę 1000 zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Częstochowa, dnia 9 lipca 1934 roku.

Komornik St. Stodółkiewicz.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń „RENOMA”
wł. MARJAN ŻUKOWSKI
Częstochowa, Aieja 21. tel. 2448.
PRZYJMUJE. Ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych.
POLEGA: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne.
SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papierosy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p.
SPRZEDAJE: bilety ulgowe i miesięczne autobusów miejskich.
OBSŁUGA SZYBKA i SOLIDNA.

Ognista-fontanna poparzyła robotników ręce i twarz. Palacz w oddziale kwasu solnego fabryki przetworów chemicznych „Rędziny” w Rudnikach, 44-letni Józef Jaszczuk uległ nieszczęśliwemu wypadkowi. Wypałał on zadużo węgla do pieca, powodując wybuch ognia. Ognista fontanna poparzyła Jaszczukowi obie ręce i twarz. Do ofiary wypadku wezwano niezwłocznie lekarza, który stwierdził u Jaszczuka groźne dla życia poparzenia III-go stopnia.

Poparzonego przewieziono do szpitala Najśw. Marii Panny w Częstochowie, gdzie przebywa obecnie na kuracji.

Groźny kłusownik poszedł dwa lata w więzieniu. Na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym zasiadł wczoraj groźny kłusownik, 38-letni Franciszek Popęda, mieszkaniec wsi Mokra, oskarżony o czynną napaść na praktykanta leśnego, Bronisława Genele.

Już w roku 1932 został on wraz z bratem i innymi towarzyszami skazany za zabójstwo policjanta w lesie na 6 lat więzienia.

W wyniku rozprawy apelacyjnej — Popędę uwolniono, jednak brat jego i inni skazani nadal przebywają w więzieniu.

Tło wczorajszej sprawy przedstawia się następująco:

W dniu 16 maja b. r. Genela zauważył wychodzącego z lasu Popędę, niosącego kłodę drzewa. Na widok Geneli Popęda porzucił drzewo i usiłował zbiec. Genela, który zauważył u Popędy wystającą spod marynarki fuzję, podbiegł do niego stylu i złapał go wpół. Rozpoczęła się walka. Genela zdołał Popędę wyrwać fuzję, a Popęda wyrwał Geneli siekiere. Praktykant leśny okazał się jednak silniejszy i obezwładnił kłusownika.

W wyniku rozprawy sąd skazał Popędę na 2 lata więzienia, biorąc pod uwagę dotychczasową jego przeszłość, zaznaczoną częstymi zatargami ze służbą leśną.

Kosztowne futro łupem złodziei. Do mieszkania p. Zofji Gembarskiej (Piłsudskiego 11), korzystając z nieobecności domowników, dostali się złodzieje i skradli futro karakuowe, wartości 2.000 zł. oraz kołnierz z futra lisa - czarnego, wartości 200 zł. Nie spotkani przez nikogo złodzieje zbiegli wraz z łupem.

Zawiadomiona o kradzieży policja wdrożyła energiczne dochodzenie, celem wykrycia sprawców kradzieży.

Ukarana „pomysłowość” zegarmistrza. M. in. na wokandzie sądu okręgowego znalazła się wczoraj sprawa właściciela zakładu zegarmistrzowskiego przy Aleja Wolności, Feliksa Wala-

Piękność nadają

wyroby mag. W. Paździerskiego

Krem „HALINA” № 1

usuwa piegi, wagi, żółte i czerwone plamy

Krem „HALINA” № 2

idealnie pielęgnuje cerę usuwa zmarszczki.

Do nabycia w Aptekach i Drogerjach

Fabr. Chem. Kosm. „PHARMACHEMIA” Bydgoszcz.

Ratujcie włosy

Używajcie balsam ziołowy

mag. W. Paździerskiego.

„Mag” № 1

usuwa łupież, zapobiega wypadaniu włosów

„Mag” № 2

(nie farba) usuwa stopniowo siwiznę

rowskiego, oskarżonego o pozbawienie wolności niejakiego Władysława Palme.

Palma, naskutek paraliżu nóg, posługuje się wózkami. Swego czasu nabył on u Walarowskiego zegarek za 25 zł. przyczem 15 zł. zapłacił od razu, pozostałe zaś 10 zł. pozostał dłużny. Po kilku dniach Palma przyjechał wózkami, celem uregulowania należności.

Walarowski oświadczył, że zegarek kosztował 35 zł. i kazał sobie dopłacić jeszcze 20 zł., czemu Palma odmówił. Wówczas zegarmistrz zamknął klienta na pół godziny.

Z zeznań poszkodowanego, złożonych na rozprawie wynika, że podobne metody Walarowski stosował już niejednokrotnie, gdy klient nie zgadzał się na podaną cenę.

W wyniku rozprawy sąd skazał „pomysłowego” zegarmistrza na 6 miesięcy więzienia.

Z R A D O M S K A.

— **Zebranie członków Tow. Łowieckiego.** W dniu 15 b. m., o godz. 15 w pierwszym, a o godz. 16 w drugim terminie, w sali Resursy Rzemieślniczej (ul. Brzezinińska 3), odbędzie się walne zebranie członków T-wa Łowickiego.

— **Postrzelenie polowego.** Jacyś nieznanymi sprawcy, wybrali się do majątku Wola Wydrzyna na kradzież ryb. Jednak w tym czasie pilnował stawów polowy Teofil Olczyński, którego złodzieje postrzelili. Rannego Olczyńskiego przewieziono na kurację do szpitala, a za złodziejami zarządono pościg.

— **Młodociany przestępca.** Parę dni temu na terenie naszego miasta miał miejsce dość ciekawy fakt. Oto nieletni Zenon Płomiński, gazeciarz, nie mając dostatecznej ilości pieniędzy na potrzebne wydatki wziął się na sposób. W czasie odnośnienia bagażu p. Sabinie Świerczyńskiej, skradł jej z torebki monetę pięciozłotową i uciekł.

Tegoż samego dnia zgłosił się ów młodzieniec do p. Henryka Wolniaka (Reymonta 15) oświadczając, że z polecenia rzeźnika przyniesie mięso, lecz musi na nie dostać 5 zł. P. Wolniak żadaną kwotę wypłacił, a Płomiński schował pieniądze i zbiegł w niewiadomym kierunku. Dopiero dzisiaj zgłosił się winowajca, prosząc o przebaczenie, co świadczy o jego skrzesze.

Wiadomości radiowe.

Tydzień radiowy dla milusińskich
od 15 do 21 lipca.

Dnia 16 lipca o godz. 17.00 program dla dzieci obejmuje obrazek słuchowski p. t. „Szymek i Mosiek” zradjofonizowane według St. Żeromskiego. Audycję tę nadaje Lwów. Dnia 17 lipca o godz. 13.05 czeka dzieci młodsze opowiadanie Henryka Ładosza o tem, jak to „nie było nas, był las...”. Środowa pogadanka o godz. 16.00 przyniesie młodym przyrodnikom pogawędkę prof. Sumińskiego, który podkreślił w niej iż nieszuką jest patrzeć wokół siebie, a sztuką jest widzieć, bowiem przecho- dzimy nieraz koło wielu zjawisk w przyrodzie nie zwracając na nie uwagi. Audycję dla dzieci młodszych w czwartek dnia 19 lipca o godz. 13.05 wypełni mała, 7-letnia Olga Schatnerówna, która wystąpi przed mikrofonem lwowskim. Tydzień bieżący dla dzieci zakończy w radio piękne słuchowisko pod tytułem „Horst Wessel tonie” napisane przez Warrena i Harre-na, a osnute na tragicznej katastrofie transatlantyckiego statku niemieckiego.

Pieśń Karaimskie.

Wśród różnorodnych narodowości, zamieszkujących północno - wschodnie

Ziemie Rzeczypospolitej, na specjalną uwagę zasługują Karaimi. Jest to jedno z najbardziej egzotycznych w Polsce plemion, od wieków osiadłe na ziemiach dawnego W. Ks. Litewskiego, odznaczające się wybitną lojalnością wobec swej przybranej ojczyzny o czem świadczą przywileje, udzielane ongiś Karaimom przez królów polskich i do dziś dnia przechowywane w duchowej metropolii karaimskiej w Trokach. Z kulturą muzyczną tego najmniejszego narodu zapozna radiosłuchaczy całej Polski audycja, poświęcona pieśniom karaimskim, która będzie transmitowana z Wilna w niedzielę o godz. 14.00.

Zabawna przygoda radiosłuchaczy.

„Radiowelt” opowiada ciekawe zdarzenie, które się przytrafiło pewnej rodzinie angielskiej w Twickenham.

Pewna rodzina, która spędzała wszystkie wieczory przy radju, została zaskoczona pewnego wieczoru niespodziewaną przerwą w audycji. Zamiast muzyki usłyszano z głośnika głos męski, który pytał: „Czy operacja się udała?” Poczem kobiecy głos odpowiedział: „Winszuję panu, urodziły się bliźnięta”.

Innym razem, gdy muzyka umilkła, dało się słyszeć ciężkie westchnienie i głos kobiecy: „Proszę o godzinę cierpliwości”.

Zaniepokojeni tem zjawiskiem słuchacze wrócili się o poradę fachowca który stwierdził, że głosy te pochodzą z kabla telefonicznego, prowadzącego z sąsiedniej kliniki chorób kobiecych

Tydzień radiowy polskiego rolnika
od 15 do 21 lipca.

Tydzień radiowy polskiego rolnika rozpocznie w niedzielę o godz. 15.00 inż. Wład. Miszewski interesującym odczytem „o rolnictwie w Związku Sowieckim, o godz. 15.25 „Przegląd rynków produktów rolnych” wygłosi p. St. Prus-Wisniewski, — a wreszcie popularny odczyt o „pierunochronach” zakłada własnoręcznie” wygłosi o godz. 15.45 p. Zygmunt Racięcki. W poniedziałek i środę o godz. 21.02 „Skrzynka rolnicza” — we czwartek o godz. 18.00 p. Antonina Masłowiczówna wygłosi ciekawy odczyt: „jaka produkt pożywny i tani”, a wieczorem o godz. 21.02 „kącik dla młodzieży wiejskiej” wypowie p. inż. Zyg. Kobylński. Wreszcie w piątek o godz. 21.05 omówiony będzie „Przegląd rolniczej prasy krajowej i zagranicznej”.

Rozmaitości.

Niezwykła historia kryminalna.

Pewnego dnia, w jednym z komisariatów policji w Antwerpii zjawił się właściciel niewielkiego sklepu w tem mieście i położył przed zdumionym komisarzem na stole sporą paczkę najróżnorodniejszych przedmiotów.

Były tam pomieszczone razem wiecze nie pióra, zegarki, seczoryki, portfele, chusteczki do nosa, szpilki do krawatów itp.

— Panie komisarzu — powiedział dziwny gość — od dłuższego czasu, powracając wieczorem do domu ze sklepu, znajduję po powrocie w moich własnych kieszeniach od płaszcza, lub marynarki jakieś przedmioty, należące do mnie, które nie wiem skąd mi się wzięły.

— Nie rozumiem, co pan mówi. Skądże pan ma te przedmioty? — spytał komisarz.

— O to, właśnie przyszedłem pana spytać — powiedział gość — ja także nie nie rozumiem. Wszystko, co mi włożono do kieszeni, odnoszę, ale nie wiem, co będzie dalej. Historia ta wydawała się tak absurdalna i podejrzana,

Powagą świata lekarskiego stwierdzili, że 75% chorób powstaje z powodu obstrukcji. Chory żołądek jest główną przyczyną powstawania najrozmaitszych chorób — zanieczyszczają krew i tworzą złą przemianę materii.

ZIOŁA Z GÓR HARCU

D-ra LAUERA

Jak to stwierdzili wybitni lekarze, są idealnym środkiem dla uzdrowienia żołądka, usuwają obstrukcję, są łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiają funkcję organów trawienia, wzmacniają organizm i pobudzają apetyt.

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA usuwają cierpienia watroby, nerek, kamieni żółciowych, cierpienia hemoroidalne, reumatyzm i artretyzm.
Cena pudełka Zł. 1.50; podwójne pudełko Zł. 2.50
Sprzedaw. w aptekach i drogerjach (skł. aptecznych.)

że chciano już nawet aresztować człowieka, który zjawił się przecież dobro- wolnie.

Ale na jego szczęście przypomniał sobie sam jeszcze inną okoliczność.

— Mam wrażenie — powiedział — że przedmioty te zacząłem znajdować w tym samym dniu, kiedy nabyłem ten oto krawat, który mam na sobie i który noszę od tamtego dnia stale.

Był to dość jaskrawy niemiecki krawat w duże białe grochy.

Komisarz polecił wskazać sklep, w którym krawat był kupiony.

Udał się razem do niewielkiego sklepiku przy Pelikanstraat. Sprzedająca obejrzała krawat w groszki i powiedziała rzecz niesłychanie interesującą. Oto, przed niedawnym czasem pewien klient zamówił w ich sklepie dwa tuziny takich identycznych krawatów. Kupiec omylił się i sfabrykował zamiast dwu tuzinów dwadzieścia pięć takich krawatów.

Ten dwudziesty piąty krawat sprzedał właśnie nieszczęśliwej ofierze przedmiotów wtykanych do kieszeni.

Teraz wszystko stało się jasne.

Ludzie, noszący takie krawaty w groszki, należeli do jednej organizacji złodziejskiej: ten, który kradł, chcąc się pozbyć łupu, wsuwał go do kieszeni kolegi, którego poznawał, oczywiście po krawacie.

Policja zaczęła więc w tramwajach na ulicy, w kawiarniach wypatrywać ludzi w takich krawatach i aresztować ich. W ten sposób w ciągu kilku dni wyłapano całą bandę, składającą się z dwudziestu czterech ludzi.

Północna Brazylja bez telefonu i telegrafu.

NOWY JORK. W całej północnej Brazylii wybuchł strajk pracowników telegrafów i telefonów, wobec czego komunikacja z tą częścią kraju została unieruchomiona.

W Rio de Janeiro służbę w głównej centrali telefonicznej pełni wojsko. Zachodzi obawa, że strajk rozszerzy się niebawem na całą Brazylię. Strajk posiada charakter protestu przeciw zapowiedzianym obniżkom płac.

Pot i niemiłą woń usuwa
płyn lub proszek

„Delta”

Żądać w składach aptecznych.

Rozjaśnia i nadaje naturalny
kolor blond włosów
tylko

Esencja Rumiankowa
„ORION”

Sprzedaw. w składach aptecznych
i perfumerjach.

Willa „Słazaczka” K. Maczyńskiej, Wisła-Dziechcinka (Sl. Cieszyński) 5 minut od przystanku kolej. Dziechcinka. Willa położona w przepięknym zalesieniu posiada wszystkie pokoje słoneczne z balkonami znajduje się o 50 metrów od wody. Ceny przystępne, kuchnia warszawska.

Telegram

Od dziś dnia 14 bm.

Rozpoczął koncertowanie słynny
zespół rosyjski na europejskiej

plaży **„Sielanka”**
w Korwinowie.

Eliksir do zębów „Stomal”

Lekarza - Dentysty
M. ROZENOWICZA
dostać można w aptekach i składach
— — — aptecznych — — —

Zginęła książeczka wkładowa, wydana przez Spółdzielczy Bank Przemysłowców i Kupców w Częstochowie za № 284 na imię Lajbła Landaua. Posiadacz książeczki zechce zgłosić się do Spółdzielczego Banku Przemysłowców i Kupców w Częstochowie (Aleja 22) w ciągu miesiąca od dnia dzisiejszego pod groźbą ustania ważności książeczki i wypłacenia spadkobiercom Lajbła Landaua zdeponowanej sumy bez książeczki wkładowej.

4 pokoje komfort, wygodny, front, parter, do wynajęcia od zaraz. Aleja Kościuszki № 14, w domu po Moczygębie.

Poszukuję nauczyciela (iki) języka włoskiego. Telefonować 22 12 między godziną 13 a 15.

Plac z ogródkami przy ul. Dąbrowskiego dom piętrowy do sprzedania. Siedmiu Kamienic 7 m. 5.

Cuda witamin.

Oprócz chorób, które powstają na skutek braku witamin w organizmie, jak rachitis, beri - beri, skorbut, znane jest lekarzom pewne cierpienie oczu, które powstaje wskutek braku witaminy A w pożywieniu. Cierpienie to obserwowano najczęściej u osesków. Proważi ono do wysychania rogówki lub też do tworzenia się na niej wrzodów, wskutek czego dziecko traci wzrok i pozostaje na całe życie ślepe. Stwierdzono, że tran rybi, który oprócz przeciwrachitycznej witaminy D zawiera także witaminę A — może powstrzymać rozwój tej choroby we wczesnych stadiach. Jednakowoż w wielu wypadkach nawet kuracja tranowa zawodziła. Uczeń zaczął więc poszukiwać nagwałt jakiegoś obfitego źródła witaminy A. Znalazł ono owo źródło w postaci marchwi. Udało się sprepować niejako pierwszy stopień witaminy A. Gdy spróbowano podawać ten preparat do wnętrza ślepnącemu oseskom, udało się przywrócić im zdolność widzenia nawet w wypadkach, które początkowo uważano za zupełnie beznadziejne.

Lekarze rostowski posunęli się jeszcze krok dalej. Powiedzieli sobie jeśli sok z marchwi, podany do wnętrza wywiera tak silne działanie na rogówkę, to niezawodnie będzie też pomocny, jeśli go będziemy aplikować bezpośrednio na rogówkę, w charakterze wody do przemywania oczu, lub też kropli do oczu. Myśl ta okazała się nadzwyczaj szczęśliwa. Podczas prób praktycznych na dwustu chorych, sok z marchwi dał świetne rezultaty, w postaci zdumiewająco szybkiego uzdrowień. Szczególnie okazało się, że sok z marchwi, względnie zawarta w nim witamina A, posiada właściwość zalecania ran rogówki. Tę zdolność wykorzystali właściwie chirurg podczas operacji transplantacji rogówek. O ile transplantuje się rogówkę z trupów — to jasny staje się sens zdania, które widnieje tak często na ścianach instytucji anatomicznych: „Hielocus est, ubi mors gaudet succurrere vitae. (Oto miejsce, gdzie śmierć się cieszy, że po maga życia”).

Z KRAJU.

Przygotowania do sierpniowych uroczystości legion. w Krakowie.

Tegoroczne uroczystości 20 lecia wy marszu „Pierwszej kadrowej” z Krakowa przybiorą specjalnie uroczyste charakter ze względu na jubileusz i wagę całego kraju, skierowaną w tym czasie na Kraków. W tym też kierunku idą przygotowania, aby uroczystościom nadać ramy wyjątkowo wskazane i dlatego najwięcej starań podjął dział propagandowy komisji organizacyjnej „marszu szlakiem kadrowki”.

W ub. środę odbyło się posiedzenie komisji, na którym po dłuższych obradach ustalono podział pracy i plan uroczystości. Afisze propagandowe zapowiadające uroczystość rozesłane będą po całym Polsce. Sam przebieg marszu na rozgłaszany będzie przez megafony na Rynku krakowskim i wyświetlane będą okolicznościowe filmy. Podkomisja sportowa gromadzi już nagrody dla zwycięzców.

Cenne złoża mineralne w Górach Świętokrzyskich.

Na terenie wsi Sosnowka pow. kieleckiego dokonano nowych odkryć niezmierzenie bogatych złóż mineralnych.

Na głębokości 19 metrów znaleziono złoża syderytu i hematytu. Są to niezwykle wartościowe minerały potrzebne do uszlachetnienia stali. Do tej pory złoża tych minerałów posiadała tylko Portugalia i Hiszpania.

Odkrycia dokonano w czterech sztybach, z czego dwa szyby są własnością ostrowskich zakładów, zaś dwa dalsze spółki akc. Starachowice.

Zakłady te zainteresowane zostały olbrzymimi wydobyciami, jakie z dużym powodzeniem prowadzi od dłuższego czasu już kopalnia inż. Roehra w Sosnowcu.

Wydobycie hematytu wynosi miesięcznie 2.000 tonn. Kopalnia Roehra zatrudnia obecnie 300 robotników. Tereny nabyte przez tę firmę, obejmują

Co czterdziesty obywatel skazany.

Ponura statystyka przestępczości w Polsce.

Ciekawe są dane statystyczne sądownictwa polskiego, które dowodzą, że w Polsce co czterdziesty obywatel popełnia jakieś przestępstwo lub wykroczenie kolidujące z prawem, za które z wyroku sądu musi odpokutować. Tak przynajmniej było w roku 1932 gim, a nie nie wskazuje na to, aby pod tym względem stosunki miały ulec poprawie.

W roku 1932 gim sądy polskie na całym obszarze Rzeczypospolitej skazały ogółem 750.000 osób, ponieważ zaś Polska liczyła wówczas około 30 milionów ludności, wynika stąd zatem, iż co 40 ty obywatel wyniósł z sądu wyrok skazujący.

„Gros” skazanych stanowili (i zapewne stanowią nadal) mężczyźni, gdyż z ogólnej liczby 750 tysięcy, na kobiety przypada 128.000 osób, na nieletnich zaś 23.000. Innymi słowy — co piąty skazaniec, to kobieta.

Ciekawie przedstawia się poczet skazanców pod względem przynależności wyznaniowej. Tak więc skazano w roku 1932 469.000 rzymsko-katolików, po 80 tysięcy greko-katolików (unitów) i prawosławnych, 12 tys. ewangelików i 95 tys. żydów. Tu uderza zwłaszcza znaczna stosunkowo liczba skazanych przestępców wśród żydów. Gdy bowiem Polska liczy około 3 milionów, a więc 10 proc. ludności żydowskiej, to wśród trzydziestomilionowej armii skazanych żydzi stanowią prawie 18 proc.

Jeżeli chodzi o rodzaj przestępstwa — najbardziej rozpowszechnioną jest kradzież, za którą ukarano ogółem 172 tys. osób. Na drugim miejscu kroczy w tej statystyce zbrodnia przeci-

część terenów, bogatych w hematyt w pow. kieleckim i opatowskim.

Zdaniem profesora geologa Czarnowskiego z Warszawy, w Górach Świętokrzyskich znajdują się jeszcze niezmiernie bogactwa mineralów. Prof. Czarnowski zbadał przed laty Góry Świętokrzyskie i znalazł hematyt obecnie ekspluatowany.

Aresztowanie przemysłowców.

Z polecenia sędziego śledczego aresztowani zostali w Stanisławowie przemysłowiec Taub oraz kupecy Alter, Szpiro i Zajnsfeld. Pozostają oni pod zarzutem sprzeniewierzenia 1 miliona złotych na szkodę wierzycieli zbankrutowanej rafinerji nafty dr. Segila w Nadwórnej. Główny winowajca w tej aferze dr. Tenenbaum uciekł przed aresztowaniem, według wszelkiego prawdopodobieństwa do Wiednia, jak również zamieszkał w tej aferze przemysłowiec Petramter.

Ukaranie zazdrosnej żony.

Ponury dramat małżeński rozegrał się w Warszawie w mieszkaniu policjanta — posterunkowego Adama Nowickiego. Gdy policjant powrócił wieczorem do domu, żona jego chwyciła garnek i chlusnęła mu w twarz żrącym płynem. Nowicki doznał poparzeń twarzy, klatki piersiowej, rąk. Nowicka również doznała poparzeń.

Przyczyną napadu był trwający od dłuższego czasu zatarg między małżonkami. Nowicka zarzucała swemu mężowi, że stale przebywa w towarzystwie niejakej Apolonji Wronskiej i podejrzewała go, że zamierza się z Wronką ożenić. Gdy mąż zjawił się po dwudniowej nieobecności, gwałtowna kobieta zrealizowała plan strasznej zemsty, wyprawiając uprzednio dzieci do sąsiadów, nie chcąc by byli świadkami tego co zajdzie.

Epilog tych wypadków rozegrał się w sądzie.

Sąd skazał Nowicką na półtora roku więzienia.

Zwolennicy... siedzenia.

W sądach zauważono ostatnio niebywale zjawisko „nadmiernej pokory” i skłonności do eksploacji. Objawia się to w ten sposób, że osoby, karane w drodze administracyjnej grzywną z za-

wko zdrowiu i życiu, która miała 70 tys. przedstawicieli. Oszustów skazano przeszło 30 tysięcy, paserów około 13 tys., a — rzecz znamienita — w tej kategorii przestępców żydzi zajmują pod względem liczby miejsce czołowe. Za przywłaszczenie otrzymało wyroki skazujące 14 tys. osób.

Morderców i zabójców umyślnych było 1.188.

Do jakiego stopnia popularnym wykryciem jest w Polsce obraza bliźniego dowodzi fakt, że aż 44 tys. osób odpokutować musiało za zniewagi.

Przestępców przeciwko Państwu było stosunkowo niewielu, gdyż tylko niewiele ponad 2 tysiące, natomiast za przestępstwo przeciwko władzom i urzędowi odpokutowało aż 22 tys. osób, a przeciwko r z a d k o w i publicznemu 29 tysięcy.

Sporo ludzi u nas trudni się „zawodowo” podrabianiem pieniędzy i wszelkiego rodzaju dokumentów, skoro prawie 5 tys. osób skazano za to przestępstwo. W tej dziedzinie żydzi również stanowią poważny odsetek.

Ciekawym będzie szczegół: w jaki sposób ukarano tych 750 tys. przestępców w roku 1932-gim? Otóż okazuje się, że najwyższy wymiar kary, t.j. wyrok śmierci zastosowano wobec 121 osób. Na więzienie skazano 120 tysięcy osób, na areszt 231.000 osób. Najwięcej, bo aż 374.000 osób, skazano na grzywnę pieniężną.

Wykonanie kary aresztu lub więzienia zawieszono w przeszło 100 tys. wypadków, dając tem skazanemu możliwość poprawy bez nakładania nań piętna pobytu w więzieniu.

mianą na areszt, wybierają — areszt, nie chcąc płacić. Pod sądni w wielu wypadkach wprost proszą o areszt, a nawet często po wyroku dopraszają się jeszcze „dokładki”, t.j. zwiększenia kary aresztu.

Jeżeli tak dalej pójdzie, to wpływy z kar administracyjnych będą minimalne podczas gdy areszty pękać wprost będą od nadmiaru dobrowolnych aresztantów.

Śluby rytualne.

Miarodajne czynniki na terenie Śląska stwierdziły, iż obywatele wyznania mojżeszowego, którzy przybyli z innych dzielnic, zawierają śluby rytualne przed osobami zupełnie niepowołanymi na terenie Śląska niezamieszkałymi. Tego rodzaju wszelkie związki rytualne na terenie Śląska nie mają mocy prawnej a dzieci rejestrowane są jako nieslubne. W myśl przepisów ślub musi być zawarty w urzędzie stanu cywilnego. Osoby zawierające nieprzepisowe śluby, zostaną pociągnięte do odpowiedzialności karnej, przewidującej do 2 lat więzienia.

Sprytny trick spółki oszustów.

Ofiarą sprytnego oszustwa padł bezrobotny, Adam Organek, zamieszkały z rodziną przy ulicy Tuszyńskiej Nr. 8 w Warszawie. Organek szukając jakiegokolwiek pracy dowiedział się od znajomych, iż na Lesznie zamieszkuje niejaki Adolf Nison, który pośredniczy w otrzymywaniu posad dozorcy domu.

Organek zwrócił się do Nisona, który zaprowadził go do niejakego Piotra Chrzanowskiego (Bugaj 18). Ten zaprosił obu do swego mieszkania i po chwili powrócił z jakimś mężczyzną, rzekomo właścicielem domu Nr. 19 przy ul. Bugaj. Organek nie domyślając się podstępny zawarł z rzekomym właścicielem domu umowę i wpłacił mu tysiąc złotych kaucji.

Za pośrednictwem w otrzymaniu posady Organek wypłacił Chrzanowskiemu 120 zł. Na nową posadę miał się zgłosić od pierwszego sierpnia.

W kilka dni potem pokazał zawartą umowę jednemu ze swych znajomych, który poradził mu, by udał się ponownie do gospodarza, gdyż umowa bez znaczków stemplowych i pieczętki jest nieważna.

Organek przybył do właściciela domu (Bugaj 19), p. Władysława Bucz-

kowskiego, który o niczem nie wie wiedział i nigdy nie zawierał z nikim umowy. Oszustwo wyszło na jaw. Okradziony w bezczelny sposób bezrobotny zwrócił się do władz śledczych.

W toku dochodzenia ustalono, iż Organek nie był pierwszą ofiarą sprytnych oszustów. Wczoraj zdołano aresztować Chrzanowskiego i Nisona; współnikiem ich, który występował w roli gospodarza domu okazał się znany po policji oszust, Włodzimierz Kułka. Policja poszukuje ukrywającego się oszusta. Oczywiście pieniądze bezrobotnego przepadły.

Arcybiskup Kościoła narodowego

udzielał rozwodów za odpowiednią opłatą.

Prokurator skierował onegdaj do sędziego śledczego sprawę arcybiskupa kościoła narodowego, oskarżonego o nieprawne udzielanie rozwodów.

Arcybiskup kościoła narodowego w Warszawie, Faron, od dłuższego czasu prowadził sprawy rozwodowe, przyjmując interesantów w kancelarii kościoła, który mieścił się w jednym pokoju przy ulicy Marszałkowskiej 74. Sprawy te były przeprowadzane z wszelkimi formalnościami, a więc poprzedniem zbadaniem stron świadków i przyczyn, z reguły jednak rozwody były udzielane oczywiście członkom kościoła narodowego. Z tej racji szereg osób, pragnących otrzymać rozwód, zapisywało się uprzednio na członków kościoła, następnie zaś zwracały się one z prośbą o rozwód.

Arcybiskup Faron znajduje się również pod zarzutem, że oprócz nieprawego udzielania rozwodów — kościół narodowy nie posiada bowiem jurysdykcji małżeńskiej — pobierał za to wysokie wynagrodzenia, co było niedozwolnym warunkiem udzielania rozwodu.

Osoby „rozwiązane” otrzymywały zaświadczenia, stwierdzające, że nie są związane ślubami małżeńskimi. Niekiedy na specjalne żądanie arcybiskupa Farona udzielał rozwodu z adnotacją, że mąż nie jest obowiązany do płacenia alimentów. W ten sposób powstawało szereg nieporozumień, kończących się zazwyczaj sprawami sądowymi. Wyłoniło się również szereg nieporozumień z rozwódkami, które zaczynały używać nazwiska panińskiego i robiły starania, ażeby przywrócić je ponownie w dowodach osobistych.

Wielka wojna jeszcze zabija.

Pod Landwarowem 70-letni starszek Dobrowolski orząc pole, zawadził plugiem o pocisk armatni, pozostający w ziemi jeszcze od czasów wielkiej wojny. Nastąpiła eksplozja, która pociągnęła za sobą straszne skutki. Dobrowolski rozszarpany został na strzępy wraz z koniem, zaś 16-letni chłopiec prowadzący za cugle konie, doznał ciężkich okaleczeń i przewieziony do szpitala zmarł.

Przegrał w Karty... młodą żonę.

W Warszawie na wokandy sądowej znalazł się poraz pierwszy w dziejach sądownictwa polskiego sprawą, która mówi — o uprawianiu handlu niewolnikami. Za przestępstwo to grozi kara krótsza niż 5 lat więzienia.

Niej. Karol Birel przegrał w karty do swego znajomego Zygmunta Fijałkowskiego, cały swój majątek. Gdy Birel przegrał już wszystko, zaproponował Fijałkowskiemu, by zagrano... o jego żonę, młodą i przystojną kobietę. Fijałkowski zgodził się i zawarło transakcję na takich warunkach, że Birelowa przez trzy lata będzie u Fijałkowskiego.

Gdy Birel stawkę przegrał, wówczas po porozumieniu się z żoną, zaproponował Fijałkowskiemu, ażeby zamiast Birelowej, zgodził się na przyjęcie jej młodszej siostry 17-letniej Janiny Wojczakówny.

Fijałkowski po obejrzeniu „towaru” zgodził się na propozycję Birela i zawarł z nim kontrakt na 3 lata, na zasadzie którego Wojczakówna na 3 lata stała się... jego własnością!

Umowę podpisała również Birelowa i Wojczakówna. Po kilkunastu miesiącach, gdy Fijałkowski zaczął się zniecać nad dziewczyną, dała ona znać do

prokuratora. Przeprowadzone w tej sprawie przez władze śledcze dochodzenia, potwierdziły wszystkie podane wyżej szczegóły, wobec czego Fijałkowski i Birela aresztowano.

Dramat porzuconej w Rogowie.

W znanej miejscowości letniskowej Rogowie pod Koluszkami, rozegrała się we czwartek krwawa tragedia miłosna.

Przed dwoma tygodniami przybył tam urzędnik jednego z przedsiębiorstw łódzkich, p. M., który zamieszkał w willi Bielejca.

P. M., który jest pięknym mężczyzną na podobieństwo serduska letniczek, jednakże od pierwszej chwili zainteresowała się nim szczególnie córka właściciela willi, Zofia Bielejówna. Oboje dość często przebywali razem i dopiero ostatnio widywano ich oddzielnie, przyczem zauważono, że pan M. począł interesować się innymi kobietami...

We czwartek rano p. M. opuścił Rogów, powracając do Łodzi, a w dwie godziny potem w pokoju, w którym mieszkał rozległy się trzy strzały rewolwerowe.

Kiedy zamieszkali w willi letnicy wbiegli do pokoju, stwierdzili, że na podłodze w kałuży krwi leżała Zofia Bielejówna, dająca słabe oznaki życia.

ZE ŚWIATA.

Zapomniany więzień czekał 26 lat na śmierć.

Z więzienia w New Jersey przewieziono w tych dniach do szpitala więziennego Archibalda Herrona. Przy tej sposobności stwierdzono, że ówskazany na śmierć więzień czeka już 26 lat na stracenie. Prosto zapomniano o nim.

Jako młody człowiek był Herron dzielnym ślusarzem, a jeszcze dzielniejszym alkohikiem. Z tego powodu przychodziło między nim a pastorem Pronichettem niejednokrotnie do konfliktu, aż wreszcie Herron zamordował pastora. Sąd przysięgłych skazał mordercę w sierpniu 1908 r. na śmierć, 17 września tegoż roku miała się odbyć egzekucja. W ostatniej chwili adwokat Herrona postarał się o odroczenie

egzekucji, ponieważ w przewodzie sądowym znaleziono jakąś nieformalność.

W grudniu tego samego roku przeprowadzono rewizję procesu. Stracenie naznaczono na 25 stycznia 1909 r. Ale i ten termin z jakiegoś powodu został przesunięty. W marcu 1909 r. sędzia Bergen, pod którego przewodnictwem został wydany wyrok śmierci, zaczął de likwenta gruntownie zbadać. Okazało się, że stan jego zdrowia jest bardzo zły. Wobec tego odroczone stracenie jeszcze na jakiś czas. I tak ciągnęła się sprawa przez długie lata. Lekarze raz po raz wydawali orzeczenia. Nad wyrokiem śmierci piętrzyła się coraz większa góra ataków, które powoli zapylały się i każdy referent wreszcie starannie ich unikał. W ten sposób o pijaku i mordercy powoli zapomniano. Jedenaście lat temu sędzia Bergman umarł, a człowiek skazany na śmierć ciągle jeszcze żyje.

Herron siedział w celi śmierci. Jedynym towarzyszem samotności była groza. Przy każdym szmerze podskakiwał w górę, sądząc, że teraz go już zaprowadzą na elektryczny fotel. Ale powoli oswajał się ze szmerami. Tapiał i zrezygnował nawet z codziennej przechadzki po dziedzińcu więziennym. W ciągu tych 26 lat oczekiwania na śmierć nie przeczytał ani jednego wiersza druku, a z dozorcami zamieniał tylko nieliczne słowa.

Nie otwierano w jego celi okien. Z tego powodu tak się wydelikaciał, iż zapadł na zapalenie płuc. Musiano go przewieźć do szpitala. Przy tej sposobności przypominano sobie o kandydacie na fotel elektryczny. Prasa amerykańska domaga się ukarania Herrona, twierdząc, że tak długim czekaniem na śmierć odpokutował swoją winę.

RADJO.

WARSZAWA 15 lipca

8,30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 8,35 Płyty gramofonowe. 8,53 Gimnastyka. 8,53 Płyty gramofonowe. 9,05 Dziennik poranny. 9,10 Płyty gramofon. 9,20 Chwilka pań domu. 9,25 Płyty gramofonowe. 9,05 Program na dzień bieżący. 10,00 Nabożeństwo ze Lwowa. 11,57 Sygnał czasu. 12,00 Hejnał z Krakowa. 12,05 Komun. meteorol. 12,10 Poranek muzyczny ze studia. 13,00 Prelekcja ze Lwowa. 13,10 Muzyka lekka. 13,45 Odczyt p.t. „Włochy — kraina słońca morza i gór”. 14,20 Koncert zesp. salon. 15,00 „Rolnictwo w sowietach”. 15,15 Płyty gramofonowe. 15,25 Przegląd rynków i produktów rolnych. 15,35 Płyty gramofonowe. 15,45 „O pionochronach w zakładach własnoręcznych”. 16,00 Płyty gramofonowe. 17,00 Przegląd teatralny. 17,10 Koncert solistów. 18,00 Fragment teatralny. 18,15 Jazzowa muzyka dwufortepianowa. 18,45 Feljeton z Krakowa. 19,00 Rozmaitości. 19,10 Program na dzień następny. 19,15 Muzyka lekka. 20,00 Myśli wybrane. 20,02 Feljeton aktualny. 20,12 Koncert popularny. 20,50 Dziennik wiecz. 21,00 Transmisja z Gdyni. 21,02 Na wesolej lwowskiej fali. 22,00 Skrzynka pocztowa techn. 22,15 Wiadom. sportowe. 22,30 Płyty gramofonowe. 23,00 Wiadom. meteor. dla komunik. lotniczej. 23,05 Muzyka taneczna.

KATOWICE 15 lipca

8,30 Audycja poranna z Warszawy. 9,55 Program na dzień bieżący. 10,00 Nabożeństwo ze Lwowa. 11,57 Sygnał czasu. 12,03 Transmisja z Warszawy. 13,00 Prelekcja ze Lwowa. 13,10 Transm. z Warszawy. 14,00 Pieśni ukraińskie z Wilna. 14,20 Transmisja z Warszawy. 15,30 Skrzynka pocztowa. 16,00 Płyty gramofonowe. 16,30 Zespół harmonistów. 17,00 Wiadomości bieżące. 17,10 Transmisja z Warszawy. 18,45 Feljeton literacki z Warsz. 19,00 Program na dzień następ. 19,15 Tran. z Warsz. 20,12 Koncert popularny z Poznania i Warszawy. 22,00 Wiadomości sport. 22,30 Płyty gramofon. 23,00 Transmisja z Warszawy.

WARSZAWA 16 lipca

6,30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6,35 Płyty gramofonowe. 6,40 Gimnastyka. 6,55 Płyty gramofonowe. 7,05 Dziennik po-

ranny 7,10 Płyty gramofonowe. 7,20 Chwilka pań domu. 7,25 Program na dzień bieżący. 7,30 Rozmaitości. 11,57 Sygnał czasu. 12,03 Wiadom. meteor. 12,05 Codz. przegląd prasy polskiej. 12,10 Muzyka lekka z Ciecchojinka. 13,00 Dziennik połudn. 13,05 Płyty gramofonowe. 14,00 Wiadomości o eksporcie polskim. 14,05 Wiadom. gospod. 16,00 Koncert ork. wiejskiej. 17,00 Program dla dzieci ze Lwowa. 17,15 Recital skrzyp. 17,40 Recital śpiewaczy Anni Arni. 18,00 Pogadanka z Krakowa. 18,15 Koncert kameralny. 18,45 Pogadanka B. Winawera. 18,55 Życie kultur i artyst. stolicy. 19,00 Rozmaitości. 19,10 Program na dzień następny. 19,15 Audycja żołnierska. 19,40 Płyty gramofonowe. 19,50 Wiadom. sportowe. 20,00 Myśli wybrane. 20,02 Feljeton. 21,12 Muzyka lekka. 20,50 Dziennik wiecz. 21,00 Transmisja z Gdyni. 21,02 Skrzynka pocztowa rolnicza. 21,12 Koncert popul. 22,00 Feljeton. 22,45 Muzyka taneczna. 23,00 Wiadomości meteorol. dla komunik. lotniczej i komunik. policyjny. 23,05 „Jesień w Polsce”.

KATOWICE 16 lipca

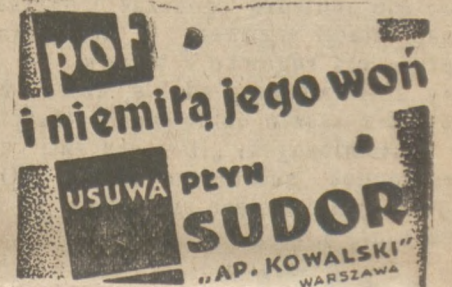
6,30 Aud. poran. z Warsz. 11,45 Program na dz. bieżący. 11,50 Wiadomości bieżące. 11,57 Sygnał czasu. 12,03 Transmisja z Warszawy. 12,10 Muzyka lekka z Ciecchojinka. 13,00 Dziennik południowy z Warszawy. 13,05 Płyty gramofonowe. 14,05 Giełda zbożowa i towarowa w Katowicach. 16,00 Koncert z Warsz. 17,00 Obrazek słuchow. dla dzieci ze Lwowa. 17,15 Transmisja z Warszawy. 18,00 Pogadanka z Krakowa. 18,15 Transm. z Warsz. 18,45 Rozmaitości. 19,00 Odczyt. 19,15 Audycja żołnierska z Warszawy. 19,40 Płyty gramofonowe. 19,55 Wiadomości sportowe. 20,00 Transm. z Warszawy. 21,00 Transmisja z Gdyni. 21,02 Porady radiotechniczne. 21,12 Transmisja z Warszawy.

Warszawscy Fryzjerzy Damscy

II Aleja 32 w podwórzu.

Pięknie i trwale czesanie. Specjalista farbowania włosów. Wieloletnia praktyka w Paryżu i Londynie. Trwałe ciemnienie brwi. Manicure.

On parle Français.

A. K. GREEN.

24)

TAJEMNICA ZAMKU

POWIEŚĆ

Potem przypomniałam Karolinie, iż obiecała mi przynieść szpilkę. Data mi ją, poczem pożegnałam się z dziewczętami.

O KROK NAPRZÓD.

Czułam, że uczyniłam krok naprzód. Nie było to wiele, ale zawsze był to postęp.

Chodziło o to, aby wyciągnąć z tego, co widziałam, pozytywne konsekwencje, dodając do nich fakta, co do których byłam pewna, że może mi ich dostarczyć pani Boppert.

Nie wiedząc, czy pan Gryce nie każe mi pilnować, ale spodziewając się tego po jego sposobie postępowania, zaczęłam od dwu lub trzech wizyt, które odbyłam w ulicy, zanim udałam się do dzielnicy, gdzie mieszkała gospodyni. Ale nawet i wtedy nie kazałam się wieść prosto do jej domu. Wysiadałam z dorożki przed jakimś magazynem, który znalazłam w pobliżu.

Zbliżyłam się do kobiety, pochyłonej nad ladą i wręczywszy jej pięć dolarów, poprosiłam ją, aby wyszukała panią Boppert i przyprowadziła ją do sklepu.

Wyszła.

Zamknęłam oczy i zaczęłam rozmyślać.

Ale nie upłynęło jeszcze pięć minut, gdy w magazynie rozległ się szelest kroków i w chwili potem drzwi otworzyły się gwałtownie.

Do wnętrza weszła jak burza pani

Boppert, z twarzą czerwoną ze wzruszenia jak róża.

Zobaczywszy mnie, zatrzymała się i otworzyła szeroko oczy.

— Mój Boże, czy to nie pani?

— Pst! Proszę zamknąć drzwi. Mam pani coś bardzo ważnego do powiedzenia.

— Och! — jęknęła z widocznym zamięrem wymknienia się.

Ale uprzedziłam ją.

Zamknęłam sama drzwi i wzięwszy ją pod ramię, usadowiłam ją w kącie pokoju.

— Nie jest pani bardzo wdzięczna — rzekłam. — Oddaliśmy pani pewną usługę, nieprawdaż? Policja nie dowiedziała się wcale, co pani sądzi o śmierci młodej kobiety. Czy nie tak?

— Och, pani, och, nie! Jeśli taka elegancka dama jak pani, oświadcza, że widziała młodą kobietę, wchodzącą o północy do domu, jakże mogli nie uwierzyć w to? Nie pytali mnie nigdy, czy wiem co innego.

— Słusznie, — rzekłam, prawie ośzołomiona zdobytym sukcesem, ale nie zdradzając mojego zadowolenia.

— Ale jak pani wiedziała, że weszła ona do domu po moim odejściu. Czy widziała pani?

— Nie, — rzekłam, — nie widziałam tego, ale nie zawsze muszę używać własnych oczu co do tego, aby się przekonać, co się dzieje w sąsiedztwie.

— Och, pani, jaka pani jest delikatna! Ale mój mąż... Był za delikatny dla obojga. Mój Boże! Co to jest?

— To puszka na herbatę. Trąciłam ją łokciem.

— Wszystko mnie przeraża! Boję się własnego cienia od czasu, gdy zobaczyłam tę biedną zmarłą!

— To mnie nie dziwi.

— Musiała sama zwalić to na siebie. Czy nie sądzi pani? Nikt tu nie wszedł,

aby ją zamordować. Ale w jaki sposób znalazła się w tych sukniach. Była ubrana zupełnie inaczej, kiedy jej otwierałam. Wszystko to jest, proszę pani, bardzo niejasne i ten, co wyjaśni tę zagadkę, będzie bardzo zdolnym człowiekiem.

— Czy źle zrobiłam, łaskawa pani, ciągnęła dalej. — To mnie przedewszystkiem niepokoi. Tak bardzo mnie proszę, abym ją wpuściła, że nie miałam serca, aby zamykać jej drzwi przed nosem. Nazywała się zresztą Van Burnam. Tak mi przynajmniej powiedziała.

Nowa komplikacja! Opanowawszy moje zdumienie, rzekłam:

— Skoro tak bardzo prosiła panią, aby ją pani wpuściła do wnętrza, nie widzę powodu, dlaczego miałyby pani uczynić inaczej. Czy przyszła rano, czy też wieczorem?

— Przyszła przedpołudniem, kiedy sprzątałam pokoje w oficynach, wychodzących na ulicę. Och! proszę pani, ona mówiła tak pięknie i była dla mnie bardzo uprzejma. Prosiła mnie, abym ją zostawiła w domu, a kiedy jej powiedziałam, że wkrótce będzie noc i że jeszcze nie zrobiłam porządku w pokojach na górze, jąła się śmiać i powiedziała, że jest jej to obojętne, że nie boi się ciemności i że w razie potrzeby zostanie sama przez całą noc w pokoju i czytać będzie książkę, którą przyniosła ze sobą. Co pani mówi?

— Nie, nie, proszę dalej... A więc powiedziała, że miała ze sobą książkę? — Że może czytać tak długo, aż nie zaśnie. Nigdy nie myślałam, aby mogło ją spotkać nieszczęście.

— Naturalnie, jakże można było coś podobnego przypuszczać? A więc wprowadziła ją pani do domu i zostawiła ją tam pani, a sama odeszła? Naturalnie, że nie dziwię się przerażeniu pani, kiedy ujrziała ją pani nazajutrz rano, leżącą

całą bez życia na podłodze. Czy zamknęła ją pani na klucz, kiedy wyszła pani z pokoju?

— Tak, proszę pani. Sama kazała mi to uczynić.

— A jaki powód podała pani, że chce zostać sama przez noc w pustym domu?

— Jaki powód? Nie wiem. Powiedziała niewyraźnie, że musi się tu znajdować, kiedy wróci pan Van Burnam. Nie zrozumiałam z tego wiele. Byłam bardzo ciekawa, co będzie jadła.

— I coż miała do jedzenia?

— Nie wiem, proszę pani. Mówiła, że ma coś, ale nie widziałam nic. Wyszła na górne piętro.

— I nie widziała jej pani?

— Nie, proszę pani, ale słyszałam, jak się przechadzała po pokojach.

— Raczej chciała pani powiedzieć, po salonach?

— Tak, pani, po salonach.

— Ale pani tam nie poszła?

— Nie, miałam wiele pracy na dole.

— Nie chodziła pani do niej, gdy opuszczała pani dom?

— Nie, proszę pani, nie miałam odwagi.

— O której godzinie wyszła pani?

— O piątej. Wychodzę zawsze o piątej.

— Skąd pani wie, że była godzina piąta?

— Widziałam na zegarze w kuchni. Nakreśliłam go, gdy słyszałam syreny fabryczne w południe.

— Czy nakreśliła pani tylko ten jeden zegar?

— Ten jeden? Czy sądzi pani, że chodziłam po całym domu i nakreślałam zegary?

Przyszła mi do głowy myśl, która pochloneła mnie zupełnie.

(D c. n.)